

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

LETNO POROČILO MINISTRSTVA ZA OBRAMBO ZA LETO 2022

Na podlagi 37. in 38. člena Pravilnika o planiranju v Ministrstvu za obrambo (MO; št. 024-34/2011-21 z dne 13. 9. 2012, št. 0070-42/2021-14 z dne 13. 5. 2022 in št. 0070-42/2021-15 – popr. z dne 20. 5. 2022) izdajam

LETNO POROČILO MINISTRSTVA ZA OBRAMBO ZA LETO 2022

Številka:

Datum:

<p>MINISTRSTVO ZA OBRAMBO Naslov: Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana Telefon: (01) 471 22 11 E-pošta: glavna.pisarna@mors.si Internet: www.gov.si</p> <p>Notranje organizacijske enote:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kabinet ministra• Direktorat za obrambno politiko• Direktorat za obrambne zadeve• Direktorat za logistiko• Sekretariat generalnega sekretarja• Obveščevalno varnostna služba• Služba za strateško komuniciranje• Služba za protokol• Notranjerevizijska služba• Služba za preiskave letalskih nesreč in incidentov vojaških zrakoplovov	<p>Organi v sestavi:</p> <p>Generalštab Slovenske vojske Naslov: Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana Telefon: (01) 471 22 11 E-pošta: glavna.pisarna.gssv@mors.si Internet: www.slovenskavojska.si</p> <p>Uprava RS za zaščito in reševanje Naslov: Vojkova cesta 61, 1000 Ljubljana Telefon: (01) 471 33 22 E-pošta: urszr@urszr.si Internet: www.sos112.si</p> <p>Uprava RS za vojaško dediščino Naslov: Dimičeva ulica 16, 1000 Ljubljana Telefon: (01) 230 59 74 E-pošta: glavna.pisarna@mors.si</p> <p>Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami Naslov: Vojkova cesta 61, 1000 Ljubljana Telefon: (01) 230 53 68 E-pošta: irsvndn@mors.si</p> <p>Inšpektorat RS za obrambo Naslov: Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana Telefon: (01) 431 80 27, 471 22 79, 471 25 26 E-pošta: irso@mors.si</p>
--	--

<https://www.facebook.com/MinistrstvozaobramboRS>

https://twitter.com/MO_RS

<https://www.instagram.com/ministrstvozaobrambo/>

<https://www.youtube.com/user/MORSstudio>

<https://www.linkedin.com/company/ministrstvo-za-obrambo>

NAGOVOR MINISTRA	5
PREGLED KLJUČNIH DOGODKOV MO LETA 2022	8
MEDNARODNO DELOVANJE MO	20
SKUPNA VARNOSTNA IN OBRAMBNA POLITIKA EU	21
NATO	23
MEDNARODNO SODELOVANJE NA PODROČJU VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI	25
NAJPOMEMBNEJŠI INVESTICIJSKI IN RAZVOJNO-RAZISKOVALNI PROJEKTI MINISTRSTVA	27
PRIPRAVE IN UKREPI ODZIVANJA DRŽAVE NA KRIZE	32
NAJPOMEMBNEJŠE VAJE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO	34
VOJAŠKA OBRAMBA	38
SPREMEMBE NA PODROČJU PRIDOBIVANJA IN ZADRŽEVANJA KADROVSKIH VIROV	39
ZMOGLJIVOSTI SLOVENSKE VOJSKE	44
SODELOVANJE SLOVENSKE VOJSKE PRI ZAGOTAVLJANJU MEDNARODNE VARNOSTI, MIRU IN STABILNOSTI	44
DELOVANJE SLOVENSKE VOJSKE V PODPORO SISTEMU VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI TER PODPORA DRUGIM ORGANOM	47
SODELOVANJE SLOVENSKE VOJSKE Z LOKALNIMI SKUPNOSTMI	49
VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI	50
PREVENTIVNA DEJAVNOST	51
PRIPRAVLJENOST SISTEMA VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI TER SILE ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ	53
PODROČJE VOJNIH INVALIDOV, VOJNIH VETERANOV IN ŽRTEV VOJNEGA NASILJA TER VOJNIH GROBIŠČ	62
FINANČNI IN KADROVSKI NAČRT	66
REALIZACIJA FINANČNEGA NAČRTA	67
REALIZACIJA KADROVSKEGA NAČRTA	71

Spoštovani,

na Ministrstvu za obrambo smo pripravili letno poročilo za leto 2022. Gre za izčrpen dokument, v katerem so zajeti ter podrobno opisani dosežki in opravljene naloge na obrambnem področju ter na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Vsakoletno letno poročilo je presek delovnih procesov in projektov v obrambnem resorju ter zato verodostojen dokument razvoja slovenskega obrambnega sistema.

Sam sem sredi leta 2022, natančneje 2. junija, prevzel odgovornost opravljanja funkcije ministra za obrambo. S sodelavci smo si takrat kot enega glavnih ciljev zadali posodobitev obrambnih zmogljivosti. Veseli me, da nam je na poti k uresnitvi tega cilja uspelo narediti nekaj pomembnih korakov. Več sredstev za obrambo namenjamo tako z zadnjim rebalansom kot s proračunoma za leti 2023 in 2024. Pripravljena je tudi ambicioznejša projekcija povečanja obrambnih izdatkov, s katero naj bi dosegli raven dveh odstotkov bruto družbenega proizvoda najpozneje leta 2030.

Prepričan sem, da je zelo pomembno, da smo za pripadnike Slovenske vojske nakupili novo opremo. V okviru tako imenovane krožne menjave z Zvezno republiko Nemčijo je bil sklenjen dogovor o dobavi skupaj 40 taktičnih tovornih vozil, vključno z zmogljivimi cisternami. V prihodnje bomo posodobitev in opremljanje Slovenske vojske s sodobno oborožitvijo in opremo nadaljevali. Že leta 2022 smo predčasno izpolnili tudi enega od meril zaveznitva glede namenjanja najmanj 20 odstotkov obrambnih izdatkov za investiranje v glavno opremo, kar se ohranja tudi v letih 2023 in 2024 ter v prihodnje. Po prekinitvi pogodbe z Organizacijo za sodelovanje pri

skupnem oboroževanju (francosko Organisation Conjointe de Coopération en matière d'Armement – OCCAR) za naročilo vozil Boxer se pripravlja predlog rešitev za oblikovanje zmogljivosti srednje bataljonske bojne skupine in srednjega bojnega izvidniškega bataljona. Slovenska vojska se bo v prihodnjih letih z našimi skupnimi močmi še naprej posodabljala in dajala priložnost delu s sodobno vojaško tehnologijo doma in v mednarodnem okolju. Znatno smo povečali sredstva, namenjena razvoju, raziskavam in inovacijam, velik poudarek pa dajemo tudi povezovanju s slovensko obrambno industrijo. **Tako je bilo leta 2022 za področja razvoja, raziskav in inovacij namenjenih le 2,3 milijona evrov, leta 2023 smo ta sredstva znatno povečali na 12,5 milijona evrov, leta 2024 pa se bodo sredstva povečala na 23,4 milijona evrov. Pospešeno uresničujemo izvedbo vrste razvojnih projektov v obdobju do leta 2026, s čimer želimo modernizirati Slovensko vojsko ter ob tem spodbuditi tudi slovensko obrambno industrijo in domače raziskovalce, da se vključijo v te procese. Pri tem vseskozi zasledujemo cilj, da so inovacije dvonamenske, da torej omogočajo dvojno rabo, tako za obrambo kot tudi v okviru sistema zaščite, reševanja in pomoči. Podpise pogodb o tovrstnem sodelovanju smo s predstavniki slovenskih podjetij začeli podpisovati leta 2022 in s tem nadaljujemo tudi leta 2023.**

Leta 2022 smo intenzivno pripravljali Resolucijo o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2040, v kateri so opredeljene naše prednostne naloge. Ta je bila pripravljena tudi zaradi povečane nepredvidljivosti in negotovosti mednarodnega varnostnega okolja ter varnostno-obrambnih izzivov, ki so posledica vojne v Ukrajini, s katerimi se spoprijema tudi Republika Slovenija. Z resolucijo, ki je bila sprejeta marca 2023, so postavljeni ambicioznejši okviri za prihodnji razvoj našega obrambnega sistema. **Hkrati s pripravo resolucije smo pripravljali Srednjeročni obrambni program Republike Slovenije 2023–2028, s katerim se konkretnije določajo prioritete razvoja obrambnega sistema ter modernizacije Slovenske vojske v srednjeročnem obdobju. Vlada Republike Slovenije je ta dokument potrdila konec maja letos.**

Okrepili smo sodelovanje Slovenske vojske v mednarodnih operacijah in misijah na Zahodnem Balkanu. Prav tako smo z vidika solidarnosti vključeni v misiji Okrepljena prednja prisotnost (eFP) v Latviji in Aktivnost okrepljene pozornosti (eVA) na Slovaškem. Z vidika solidarnosti Republika Slovenija politično, humanitarno in tudi vojaško podpira Ukrajino, kar se bo nadaljevalo tudi v prihodnje.

Hkrati s posodobitvijo obrambnih zmogljivosti smo sprejeli tudi številne ukrepe glede pridobivanja kadrov. **Eden od ključnih ukrepov je bil usmerjen v pripravo novele Zakona o službi v Slovenski vojski, ki ga je Državni zbor Republike Slovenije potrdil v letošnjem letu. Vsi ti ukrepi krepijo zanimanje za vojsko, ki je v porastu.** To kažejo številni mladi, ki se z veseljem udeležujejo različnih taborov. Odpravili smo omejitve glede števila udeležencev, tako da bo še več mladih pridobilo izvrstno življenjsko izkušnjo v naravi in družbi sovrstnikov. Štipendije, ki jih ponujamo dijakom in študentom, so med najvišjimi v državi. Leta 2022 smo pripravili spremembe Zakona o službi v Slovenski vojski, ki so bile sprejete leta 2023 ter omogočajo zaposlitev v Slovenski vojski tudi zainteresiranim in sposobnim za vojaško službo, ki še niso končali srednje šole. S končano osnovno šolo se bodo kandidati lahko zaposlili v Slovenski vojski in šolanje nadaljevali ob delu.

Na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je leto 2022 zaznamovala intervencija ob največjem požaru v zgodovini Slovenije v naravnem okolju na goriškem Krasu julija 2022. Gasilci, reševalci, vojaki in policisti, profesionalci in prostovoljci, so skupaj dokazali, da slovenski sistem zaščite in reševanja deluje odlično ter da je kos tudi najhujšim požarom. Pri gašenju požara na goriškem Krasu je sodelovalo skoraj 15.000 ljudi, od tega več kot 14.500 prostovoljnih in poklicnih gasilcev ter več kot 2500 pripadnikov Slovenske vojske ter pripadnikov Civilne zaščite in drugih zaščitno-reševalnih služb. Slovenska vojska je pri gašenju požara sodelovala s po 230 pripadniki dnevno. Ob požaru na Krasu se je tudi v praksi pokazalo, kako pomembni so razpoložljivi mehanizmi Evropske unije ter zmogljivosti sosednjih in partnerskih držav, ki smo jih na polno angažirali. S prevozom pitne vode na Obalo je bila zagotovljena nemotena oskrba Obale s pitno vodo v času sušnega obdobja v poletnih mesecih leta 2022.

Z dopolnjenim Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami se je uredil postopek povrnitve intervencijskih stroškov v primeru aktiviranja državnih načrtov zaščite in reševanja. Obenem se je na podlagi sodelovanja v navedenih intervencijah v izjemnih primerih omogočilo dodatno financiranje društev in nevladnih organizacij, ki so vključeni v intervencijo, da bi se zagotovila dodatna opremljenost in izboljšanje njihovega delovanja. Sredstva za povrnitev za dodatno opremljenost in izboljšanje delovanja v skupni višini 1,5 milijona evrov so bila sodelujočim prostovoljnim gasilskim društvom pri gašenju požarov v naravnem okolju na Krasu in v Socerbu izplačana v za to predvidenih rokih.

Na podlagi izkušenj intervencije ob požaru na Krasu se izvajajo aktivnosti za izboljšanje podpore iz zraka pri gašenju požarov v naravnem okolju. V sklopu postopka nakupa štirih letal za gašenje iz zraka je prvo od dveh letal Air Tractor, ki jih pričakujemo leta 2023, že prispelo v Slovenijo. Podpisana je bila tudi pogodba za nabavo modula za gašenje iz zraka za vojaško transportno letalo C-27 Spartan.

Za projekt Zagotavljanje ustrezne opreme za izvajanje nalog na področju zaščite, reševanja in pomoči ob poplavih na državni, regionalni in lokalni ravni je bilo v okviru izvajanja Operativnega programa Evropske kohezijske politike za obdobje 2014–2020 odobrenih 23,5 milijona evrov sredstev. Na tej podlagi so bile sklenjene potrebne pogodbe za nakup 40 specialnih tovornih vozil, 164 menjalnih nadgradenj in 10 priklopnih visokozmogljivih črpalnih enot.

Če na koncu povzamem – leto 2022 je bilo zelo intenzivno, ko smo pripravili vse ključne razvojne dokumente, ki so podlaga za nadaljnji razvoj tako Slovenske vojske kot tudi celotnega obrambnega sistema. Začeli smo krepiti trdno vez s slovensko obrambno industrijo, tehnološkimi in razvojnimi podjetji ter slovenskimi raziskovalnimi institucijami. Začeli smo ključne projekte za modernizacijo Slovenske vojske ter zagotovili njihovo stalno financiranje z razvojno naravnimi obrambnimi proračuni. Slovenska vojska še naprej ostaja med najbolj zaupanja vrednimi institucijami v naši državi ter uspešno opravlja svoje z ustavo določene naloge pri obrambi domovine in v okviru zaveznitva ter v mednarodnih operacijah in misijah.

Tako kot v obrambnem delu bo Ministrstvo za obrambo tudi v prihodnje vlagalo veliko naporov v nadaljevanje posodabljanja sistema zaščite reševanja in pomoči. Še naprej bomo izboljševali status prostovoljcev, ki so ključni gradnik tega sistema, in še bolj vključevali Slovensko vojsko v ta sistem s svojo dvonamensko opremo, ki jo bo v prihodnje še več. Prav leta 2022 se je pokazalo, kako pomemben dejavnik je Slovenska vojska pri reševanju ob naravnih in drugih nesrečah ter pri odpravljanju njenih posledic.

PREGLED KLJUČNIH DOGODKOV MO LETA 2022

Vlada sprejela Srednjeročni obrambni program Republike Slovenije 2022–2026

Po februarjem sprejetju Resolucije o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2035 v Državnem zboru je Ministrstvo za obrambo pripravilo, Vlada Republike Slovenije pa aprila sprejela Srednjeročni obrambni program Republike Slovenije 2022–2026. Pripravljen je bil na podlagi srednjeročne finančne projekcije, ki je temeljila na sprejetih spremembah proračuna za leto 2022 in na proračunu za leto 2023 ter nominalnem povečanju obrambnih izdatkov v letih 2024–2026. Ključne prednostne naloge do leta 2026 so bile usmerjene v izgradnjo srednjega bataljona, nakup taktičnega transportnega letala, dveh srednjih transportnih helikopterjev za izvajanje nalog specialnih sil, medicinske in logistične opreme, komunikacijsko-informacijskih sistemov, pehotne opreme in oborožitve.

Sprejeta novela Zakona o gasilstvu

Spremembe Zakona o gasilstvu so bile potrjene marca ter na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami še avgusta. V prenovljeni zakon je bil uveden pojem operativne naloge gasilstva, katerih del se bo lahko opravljalo pridobitno, uveden je bil pojem gasilec pripravnik, starostna meja operativnega gasilca je bila zvišana na 65 let oziroma dlje glede na psihofizično in zdravstveno sposobnost. Ustvarjena je bila podlaga za vzpostavitev sistema zavarovanj za gasilce, gasilska vozila in gasilske nepremičnine. Znova je bil uveden gasilski znak za alarmiranje za aktiviranje gasilskih enot (SIJA). Uvedene so bile podlage za ureditev področja gasilskih enot v gospodarskih družbah, vključno z izvajanjem požarne straže. S spremembo 43. člena zakona je bilo formalizirano pokrivanje stroškov intervencij gasilskih enot iz proračuna Republike Slovenije, če je intervencija izvršena na podlagi državnega načrta zaščite in reševanja oziroma na podlagi odločitve pristojnega regijskega poveljnika ali poveljnika Civilne zaščite Republike Slovenije.

Več sredstev obrambnemu resorju

Nadaljeval se je pozitiven trend povečevanja finančnih sredstev, namenjenih za obrambo. V okviru finančnega načrta Slovenske vojske so se najbolj povečevala sredstva, namenjena modernizaciji, in sicer za nabavo oborožitve in opreme za ključne zmogljivosti Slovenske vojske.

Opremljanje Slovenske vojske

Leta 2020 sprejeti Zakon o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021–2026 opredeljuje sedem ključnih področij modernizacije, in sicer vojaško letalstvo, bojna vozila, logistično opremo, komunikacijsko-informacijske sisteme in kibernetško opremo, infrastrukturo, raketne sisteme ter pehotno oborožitev in opremo vojaka v skupni vrednosti 780 milijonov evrov. Realizacija investicij je lani od načrtovanih 100.000.000 evrov znašala 117.388.809,88 evra in zajema plačilo obroka za taktično tovorno letalo z gasilskim in VIP modulom, nakup radijskih naprav za lahka kolesna oklepna vozila (LKOV) 4x4 in bojnih kolesnih vozil 8x8 ter predplačilo naslednje količine 47 vozil LKOV 4x4. Opravljena sta bila nakup opreme za obstoječo mobilno bolnišnico Role 2 in investicija v premestljivi komunikacijsko-informacijski sistem Slovenske vojske oziroma nadgradnjo taktičnega telekomunikacijskega sistema. Del sredstev je bil porabljen za izgradnjo strelišča Apače, investicijsko vzdrževanje strelišča Bač ter začetek posodobitve strelišč Mlake in Crngrob. Opravljen je bil prvi nakup protiklepnih raket Spike, realizirani so bili nakupi opreme za specialne sile, pehotne oborožitve in opreme ter opreme vojaka za nošenje in bivanje na terenu ter zaščitnih mask za jedrsko, radiološko, kemijsko in biološko zaščito. Pridobljena je bila nova optoelektronska oprema skupin za usmerjanje letalske podpore.

Poleg navedenega je bil v okviru načrtov opremljanja realiziran nakup mornariških avtonomnih podvodnih sonarjev, daljinsko vodenih podvodnih plovil in nove prenosne kontejnerske hiperbarične komore. V okviru pogodbenega sodelovanja s francoskim partnerjem je bila končana nadgradnja dveh radarjev dolgega dosega. Na področju inženirstva je bil realiziran nakup rušilnih sredstev usmerjenega delovanja. Izveden je bil nakup kopenskih senzorjev za zaščito sil. Za potrebe logistike Slovenske vojske so bili nabavljeni prikolice, traktorji

za vzdrževanje površin in gasilsko poveljniško vozilo, za potrebe vojaške policije pa motorna kolesa. Slovenska vojska je skladno s sporazumom med slovenskim in nemškim obrambnim ministrstvom pridobila 40 tovornih vozil MAN 8x8. Iz projekta ameriških programov pomoči vlada vladi so bili nabavljeni oborožitev in specialna oprema za vgradnjo v že prevzeta vozila LKOV 4x4, radijske naprave ter orodja in rezervni deli za obvladovanje teh sistemov.

Izdelana je bila zagonska investicijska dokumentacija za projekte pehote, letalstva, mornarice, inženirstva, zračne obrambe, jedrske, radiološke, kemične in biološke obrambe ter logistike, skladno z Načrtom izdelave investicijske dokumentacije. Pripravljena je bila investicijska dokumentacija za nabavo sistemov za zagotavljanje bojne inženirske podpore. Slovenska vojska je sodelovala pri izvedbi postopkov priprave razpisov za nabavo opreme za projekt Zmogljivost uničevanja eksplozivnih ubojnih sredstev. V operativno uporabo je bilo uvedenih 13 sredstev in sistemov.

Sredstva Evropske unije za soočanje s podnebno pogojenimi naravnimi nesrečami

Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje (URSZR) je v sodelovanju s Službo za evropsko kohezijsko politiko Ministrstva za obrambo nadaljevala načrtovanje in izvajanje ukrepov za krepitev pripravljenosti in odziva na podnebno pogojene nesreče v okviru evropske kohezijske politike 2014–2020 in evropske kohezijske politike 2021–2027 ter Načrta za okrevanje in odpornost. Uspešno je izvedla letne načrtovane aktivnosti.

V okviru projekta Zagotavljanje ustrezne opreme za izvajanje nalog na področju zaščite, reševanja in pomoči ob poplavah na državni, regionalni in lokalni ravni so bili lani izvedeni trije postopki javnih naročil in sklenjene pogodbe, ki predstavljajo celoto za nakup 40 specialnih tovornih vozil, 164 menjalnih nadgradenj in deset priklopnih visokozmogljivih črpalnih enot (slednje so bile dobavljene leta 2022, drugo je načrtovano v letu 2023).

V okviru programiranja evropske kohezijske politike 2021–2027 je bila v nastajajoče programske dokumente za področje zaščite, reševanja in pomoči uvrščena investicija Ukrepi za krepitev pripravljenosti in odziva na podnebno pogojene nesreče, predvsem za okrepitev odziva na velike požare v naravnem okolju.

Na področju zaščite, reševanja in pomoči sta v Načrtu za okrevanje in odpornost načrtovani reforma Krepitev pripravljenosti in odziva v primeru podnebno pogojenih nesreč, ki naslavlja organiziranost ter vzpostavlja sistemske rešitve in modularne strukture (enote) za odziv na podnebno pogojene nesreče, ter investicija Družbena in gospodarska odpornost na podnebno pogojene nesreče v Republiki Sloveniji, ki na izvedbeni ravni dopolnjuje reformo, saj zagotavlja infrastrukturne, tehnične, programske in druge pogoje za pripravljenost, usposobljenost in odzivnost enot za podnebno pogojene nesreče.

Vzpostavljane namenske zmogljivosti za podporo gašenju iz zraka

Na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije, sprejetega 22. septembra, je Ministrstvo za obrambo pripravilo Projekt vzpostavitve namenske zmogljivosti za podporo gašenja iz zraka. Program vzpostavitve temelji na analizi možnosti nakupa manjših namenskih letal za podporo gašenju iz zraka z zmogljivostjo odmeta 3000 litrov vode. Z njimi bodo postavljeni temelji za izgradnjo zmogljivosti za gašenje požarov iz zraka, s katero bo Slovenija dodatno okrepila zmogljivosti v bojih proti vsakoletnim požarom v naravi ter se pridružila državam članicam Evropske unije, ki imajo lastno gasilsko floto letal za gašenje. Leta 2022 je bila izdelana in potrjena projektna dokumentacija, aktivnosti pa se nadaljujejo v letu 2023. Slovenska vojska s strokovnjaki specialisti sodeluje v projektni skupini, katere cilj je vzpostavitev zmogljivosti, pa tudi pri nakupu dodatnih materialno-tehničnih sredstev, kot so vreče večjih zmogljivosti za gašenje s helikopterji.

Prenova slovenskih vojašnic

Leta 2022 smo začeli celovito prenovo vojašnic. V ljubljanski Vojašnici Edvarda Peperka je potekala celovita prenova upravno-namstitvenih objektov, skladišč, komunalne in energetske infrastrukture. V nadaljevanju bo dograjena infrastruktura za hranjenje vozil, delavnice, vadbena infrastruktura in upravno-namstitvene zmogljivosti. V Vojašnici barona Andreja Čehovina v Postojni je potekala prenova upravno-namstitvenih zmogljivosti. Za prenovo Vojašnice generala Maistra v Mariboru sta potekali fazi projektiranja in priprave investicijske dokumentacije.

Odziv na vojno v Ukrajini

Republika Slovenija se je odzvala na ukrajinsko krizo z nudenjem humanitarne, materialne in druge pomoči ter s sprejemom beguncev. Ministrstvo za obrambo je aktivno delovalo v aprila ustanovljeni medresorski operativni skupini za usklajevanje humanitarne in tehnične pomoči Ukrajini ter koordiniralo zaprosila za humanitarne in materialno pomoč Ukrajini. Republika Slovenija se je prek mehanizma unije na področju civilne zaščite na vojno v Ukrajini večkrat odzvala, in sicer štirikrat z zagotavljanjem materialne pomoči, na zdravljenje je sprejela dva ukrajinska ranjenca, Ministrstvo za obrambo je organiziralo 11 odprem humanitarne pomoči v Ukrajino, ki so jo zbrali občine, podjetja, posamezniki ali nevladne organizacije.

Minister za obrambo Republike Slovenije Marjan Šarec je na povabilo ministra za obrambo Ukrajine Oleksija Reznikova 28. novembra obiskal Ukrajino.

Slovenska vojska na misiji EUMAM Ukraine

Vlada Republike Slovenije je sprejela odločitev o sodelovanju do 30 pripadnikov Slovenske vojske in civilnih funkcionalnih strokovnjakov v misiji Evropske unije za vojaško pomoč v podporo Ukrajini (EUMAM Ukraine) z možnostjo rotacij, v okviru katere bodo ti sodelovali pri izvajanju individualnih, kolektivnih ali specializiranih

usposabljanj pripadnikov ukrajinskih oboroženih sil na ozemlju držav članic Evropske unije. Prispevek Slovenske vojske bo oblikovan vzdržno in optimalno glede na dejanske zmožnosti, izkazane potrebe in dogovore s partnerskimi državami ob upoštevanju dodane vrednosti za misijo in Slovensko vojsko.

Napotitev prvega kontingenta je bila načrtovana in nato tudi izvedena aprila 2023.

Aktivnosti na področju varstva pred požarom

Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje je prek različnih medijev, prireditev in objav izvajala neobvezne oblike usposabljanja za prebivalce. Oktobra je za različne ciljne skupine široke javnosti potekal projekt Mesec oktober – mesec požarne varnosti, katerega vodilna tema je bila požar zaradi (litij-ionskih) baterij. Uprava je za pooblaščen osebe za izvajanje ukrepov varstva pred požarom, gasilce in drugo strokovno javnost organizirala strokovna posveta na temo požara na baterijah.

Uprava je nadaljevala postopek usklajevanja osnutka novega Zakona o varstvu pred požarom, s katerim bodo zagotovljene podlage za učinkovito načrtovanje ukrepov varstva pred požarom in za dvig ravni izvajanja ukrepov varstva pred požarom na vseh ravneh in strukturah. Pripravljeni so bili osnutki podzakonskih aktov, ki bodo podrobneje uredili področja vzdrževanja ročnih in gasilnih aparatov, načrtovanje organizacijskih ukrepov varstva pred požarom, pregledovanje hidrantnih omrežij in usposabljanja iz varstva pred požarom. Izdelan je bil osnutek podzakonskega akta, ki bo urejal izpolnjevanje bistvenih zahtev varstva pred požarom zaradi gradbenih in drugih del, za katera ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja.

Uprava je spremljala razmere v zvezi s požarno ogroženostjo naravnega okolja in šestkrat razglasila veliko, enkrat pa zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja.

Za pooblaščen osebe za izvajanje ukrepov varstva pred požarom je uprava organizirala državne izpite iz varstva pred požarom, in sicer za 61 prijavljenih oseb. Odločala je v 138 upravnih postopkih v zvezi z vzdrževanjem gasilnih aparatov, nadzorom vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite, pregledovanjem in preizkušanjem hidrantnih omrežij ter izvajanjem ukrepov varstva pred požarom.

Niz vojaških vaj Preskok 2022

Slovenska vojska je med 12. septembrom in 21. oktobrom v nizu 17 vaj Preskok 2022 izvedla jesenski del usposabljanj. Vaje so potekale na širšem območju Republike Slovenije, na vojaških vadiščih doma in tujini ter v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi na civilnih zemljiščih. Na vajah je sodelovalo 2500 pripadnikov Slovenske vojske iz vseh poveljstev in enot, 300 pripadnikov vojsk 16 partnerskih držav ter drugi udeleženci nacionalnovarnostnega sistema Republike Slovenije. Slogan vaj je bil Odvračanje – odpornost – odzivnost!, ki izpostavlja bojni karakter, profesionalnost in osnovno poslanstvo Slovenske vojske, to je obrambo domovine. Enotni scenarij vseh vaj je pripravilo Poveljstvo sil, upoštevajoč vlogo Slovenske vojske v nacionalni in kolektivni obrambi. Na njih so preverili rešitve in določila Vojaške strategije na realnih vadbenih situacijah ter prikazali odločnost in sposobnost Slovenske vojske za pripravljenost in delovanje v vseh z Vojaško doktrino opredeljenih načinov delovanja Slovenske vojske v nacionalni in kolektivni obrambi, s poudarkom na defenzivnem, ofenzivnem, specialnem in informacijskem delovanju.

Slovenija na vaji kibernetске obrambe in strateškega odločanja

V organizaciji Natovega centra odličnosti za kibernetско obrambo je aprila potekala največja in najkompleksnejša vaja kibernetске obrambe in strateškega odločanja Locked Shields 2022. Na vaji je sodelovalo več kot 2000 strokovnjakov s področja kibernetске obrambe iz 32 držav. Slovenska ekipa je na vaji sodelovala v organizaciji Ministrstva za obrambo in Sekcije za kibernetско varnost pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Vaja Zlomljeno krilo 2022

Na vojaškem letališču Cerklje ob Krki je Služba za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov vojaških zrakoplovov Ministrstva za obrambo z Nacionalnim forenzičnim laboratorijem Ministrstva za notranje zadeve 22. junija izvedla vajo kriznega odzivanja v primeru letalske nesreče Zlomljeno krilo 2022. Na vaji je sodelovalo približno 150 udeležencev.

Balkanske zdravstvene namenske sile

Republika Slovenija je do konca junija predsedovala Usmerjevalnemu odboru (Steering Board – SB) Balkanske zdravstvene namenske sile (BMTF) ter za dve leti oziroma do julija 2024 prevzela vlogo nosilne države. Evropska unija je junija sprejela projekt financiranja delovanja BMTF v okviru Evropskega mirovnega instrumenta (EPF), ki ga je predlagalo Ministrstvo za obrambo, in sicer v višini šest milijonov evrov.

Dan Slovenske vojske

Slovenska vojska je 15. maja v Vojašnici Edvarda Peperka v Ljubljani organizirala osrednjo slovesnost ob dnevu Slovenske vojske.

Dan Civilne zaščite

Ob 1. marcu, dnevu Civilne zaščite, je bila državna slovesnost, nato še 13 regijskih prireditev, na katerih smo posebej zaslužnim posameznikom in organizacijam iz sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami podelili priznanja in nagrado Civilne zaščite. Komisija za izbiro kandidatov za priznanja in nagrado Civilne zaščite je lani potrdila 284 priznanj Civilne zaščite, od tega 132 bronastih, 82 srebrnih in 29 zlatih znakov, 40 plaket ter kipec Civilne zaščite kot nagrado za posebne zasluge in izjemne dosežke pri delu na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Prejemnik najvišje nagrade je bil Rdeči križ Slovenije. Na državni slovesnosti je bilo podeljenih tudi devet spominskih znakov Za požrtvovalnost v boju proti covid-19, ki jih je podelil predsednik Vlade Republike Slovenije.

Bogatajevi dnevi zaščite in reševanja

Dnevi zaščite in reševanja, bienalna in največja prireditev s področja zaščite, reševanja in pomoči pri nas, so potekali od 26. do 28. maja na Ptuj. Na njih so se predstavili domače in tuje sile za zaščito, reševanje in pomoč, službe in nevladne organizacije iz sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter domači in tuji razstavljalci opreme in sredstev. V sklopu prireditve so potekali regijsko preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa, mednarodno gasilsko tekmovanje, tekmovanje gasilskih enot širšega pomena in Tek 112. Organizirani so bili prikazi postopkov sil za zaščito, reševanje in pomoč ob nesrečah, izobraževalne vsebine za široko javnost in mladino ter strokovne konference, posveti in okrogle mize.

Blejski strateški forum o pomenu zavezništva

Državni sekretar dr. Damir Črnčec je 30. avgusta v okviru Blejskega strateškega foruma sodeloval na panelu z naslovom Europe's new security architecture in the post Helsinki world.

Zaprtje cepilnega centra v Vojašnici Petra Petriča Kranj

V Vojašnici Petra Petriča Kranj je od 22. marca 2021 do 2. marca 2022 deloval cepilni center, v katerem so zaposleni iz Zdravstvenega doma Kranj ob podpori Slovenske vojske izvedli 103.300 cepljenj za civilno prebivalstvo, zaposlene na Ministrstvu za obrambo in zaposlene v kritični infrastrukturi.

Požar na Krasu

Na območju Renškega vrha med Renčami in Kostanjevico na Krasu je 17. julija izbruhnil požar. Istega dne je bil aktiviran Državni načrt zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju, ki je bil preklican 2. avgusta. V naslednjih dneh je izbruhnilo več požarov na slovenski in italijanski strani. V Sloveniji je skupaj pogorelo 3705 ha gozdnih površin, kar je največ doslej. V intervenciji je sodelovalo 20.597 pripadnikov različnih služb sistema zaščite in reševanja ter drugih prostovoljcev, od tega 14.914 prostovoljnih gasilcev iz več kot tisoč enot, 317 poklicnih gasilcev, 369 pripadnikov Rdečega križa Slovenije, 40 radioamaterjev, 135 pripadnikov Državne enote Civilne zaščite za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi, 255 javnih uslužbencev URSZR ter 218 občinskih javnih uslužbencev. Poleg tega je v intervenciji sodelovalo 565 pripadnikov Policije, 73 pripadnikov nujne medicinske pomoči, 700 pripadnikov in pogodbenikov Zavoda za gozdove Slovenije. Dnevno je bilo v intervencijo vključenih po 200 pripadnikov Slovenske vojske, ki so z zrakoplovi izvedli 281 ur in 50 minut naleta ter odvrgli 2.557.700 litrov vode, ter vojaška zdravstvena enota z reševalnimi in drugimi vozili za logistično podporo. Pri gašenju iz zraka in koordinaciji so sodelovali tudi helikopterji Policije. Mednarodno pomoč je, predvsem pri gašenju iz zraka, tako z letali kot helikopterji, nudilo sedem držav, in sicer Avstrija, Hrvaška, Italija, Madžarska, Romunija, Srbija in Slovaška. Večjih poškodb med gasilci in reševalci ter prebivalci ni bilo. Medicinske enote so posredovale v 58 primerih, 13 oseb je bilo prepeljanih v zdravstvene ustanove. Skupni izkazani stroški intervencije so znašali 5.248.103,43 evra.

Zagotavljanje oskrbe z vodo za slovensko Istro

Rižanski vodovod Koper se je junija soočil s kritičnim pomanjkanjem vode, zaradi česar je Vlada Republike Slovenije Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje določila za koordinatorja zagotavljanja vode slovenski Istri. Vodo iz reke Unice so v rižanski vodovod v Cepkih med 26. julijem in 30. avgustom prevažale avtocisterne Slovenske vojske, gasilcev in zasebnih prevoznikov. V aktivnosti so bili s posebnim načrtom in usklajevalnimi aktivnostmi uprave vključeni postojnska in koprška izpostava uprave, regijske enote Civilne zaščite, Slovenska vojska, gasilske organizacije, zunanji prevozniki ter drugi. Opravili so 3.436 prevozov in pripeljali 54.895 m³ vode. V aktivnostih je skupaj sodelovalo 738 pripadnikov Slovenske vojske, ki je v tem času dousposobila dodatno

število voznikov in operaterjev avtocistern za vodo. Slovenska vojska je zagotovila tudi prehrano in nastanitev v Vojašnici Andreja Čehovina v Postojni.

Požar nad Preddvorom

Na težko dostopnem delu med Sv. Jakobom in Potoško goro na območju občine Preddvor je 28. marca izbruhnil požar in zajel 100 ha gozda. Državni načrt je bil aktiviran 29., preklican pa 31. marca. V intervenciji je sodelovalo 1405 poklicnih in prostovoljnih gasilcev iz več kot 100 enot ter 21 pripadnikov Slovenske vojske s petimi helikopterji. Naleteli so 2.880 minut, odvrgli 507.310 litrov vode in porabili 17.900 litrov goriva.

Eksplozija v Melaminu

Ob eksploziji in požaru v kemični tovarni Melamin v Kočevju 12. maja so posredovali reševalci nujne medicinske pomoči iz Kočevja in Ribnice, reševalci Slovenske vojske, helikopter Slovenske vojske z dežurno ekipo helikopterske nujne medicinske pomoči, 15 prostovoljnih gasilskih društev iz Gasilske zveze Kočevje, gasilska enota širšega pomena Ribnica, Ekološki laboratorij z mobilno enoto, Enota radiološke, kemične in biološke obrambe Slovenske vojske ter Enota za specialno delovanje Slovenske vojske. Prebivalcem v obsegu 500 metrov od eksplozije so bila izdana priporočila, aktiviran je bil načrt za množične nesreče (MASCAL). Prvi skupini za reševanje se je prostovoljno pridružilo pet pripadnikov ameriških in hrvaških oboroženih sil, reševalcev.

Poplave v Kostelu in Osilnici

Konec septembra in v začetku oktobra so enote Slovenske vojske z inženirskimi ekipami in stroji pomagale pri odpravi posledic obsežnih poplav v občini Kostel in polnjenju protipoplavnih vreč.

Kibernetski napad

Informacijski sistem Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje je bil 17. avgusta tarča usmerjenega kibernetskega napada s kriptovirusom. Prizadet je bil del upravnega dela informacijskega omrežja, in sicer poštni in datotečni strežnik, Share point strežnik, domenski strežnik in delno strežniki za izdelavo varnostnih kopij. Osebni računalniki uslužbenecv in dokumentni sistem z uradnimi dokumenti niso bili prizadeti. Tudi javne in interne informacijske storitve regijskih centrov za obveščanje, ki sprejemajo klice na številko 112, niso bile neposredno prizadete. Regijske centre za obveščanje so takoj ob napadu preventivno izključili iz informacijskega omrežja, da bi jih zaščitili in jim omogočili neprekinjeno opravljanje javnih storitev.

Gasilska olimpijada v Celju

Ministrstvo za obrambo, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter Slovenska vojska so od 17. do 24. julija zagotavljali finančno in materialno pomoč za gasilsko olimpijado, ki jo je pod okriljem Mednarodnega

združenja gasilskih in reševalnih služb (CTIF) v Celju organizirala Gasilska zveza Slovenije. Na olimpijadi je sodelovalo več kot 3.000 udeležencev, v sklopu prireditve so potekali kongres CTIF in spremljevalne prireditve.

Uspehi Športne enote Slovenske vojske

Športnice in športniki, zaposleni v Športni enoti Slovenske vojske, so izjemno uspešno nastopili na zimskih olimpijskih igrah v Pekingu. Srebrni kolajni sta osvojila Žan Kranjec v alpskem smučanju in Tim Mastnak v deskanju na snegu, bronasto kolajno pa Glorija Kotnik v deskanju. Pripadniki športne enote so na svetovnih prvenstvih osvojili še šest, na evropskih pa 12 kolajn. Na svetovnem vojaškem prvenstvu v okviru Mednarodnega sveta za vojaški šport v tekvondoju je srebrno kolajno osvojil Patrik Divkovič.

Dodatne možnosti za zaposlitev vrhunskih športnikov

Ministrstvo za obrambo je z Olimpijskim komitejem Slovenije podpisalo sporazum o zagotovitvi dodatnih možnosti za zaposlitev vrhunskih športnikov.

Sodelovanje Slovenske vojske v Planici

Slovenska vojska je med 21. in 27. marcem tradicionalno zagotavljala podporo za izvedbo finala svetovnega pokala v smučarskih skokih v Planici.

Odprtje Pastoralnega centra Vojaškega vikariata Slovenske vojske

Slovenska vojska je marca v uporabo dobila prostore Župnijske cerkve svete Trojice v Ljubljani (uršulinska cerkev na Kongresnem trgu) s pripadajočimi upravnimi prostori.

25 let Orkestra Slovenske vojske

Orkester Slovenske vojske, ki je 16. oktobra 2021 s koncertom pod dirigentskim vodstvom Simona Perčiča zaznamoval 25 let delovanja, je lani v slovenski in angleški različici izdal zbornik in zgoščenko ob 25-letnici orkestra z naslovom 25 let ORKSV – komorne zasedbe.

MEDNARODNO DELOVANJE MO

V začetku leta 2022 so na mednarodno sodelovanje še vedno močno vplivali epidemija covid-19 in s tem povezani ukrepi za omejitev njegovega širjenja.

Z Ukrajino, ki je od 24. februarja 2022 v vojni z Rusijo, je bilo sodelovanje tega leta intenzivno in se nanaša predvsem na zagotavljanje materialne, finančne ter druge pomoči Ukrajini. Vodstvo ministrstva se je redno udeleževalo sestankov kontaktne skupine za podporo obrambi Ukrajine.

V prvi polovici leta se je minister za obrambo mag. Matej Tonin na dvostranskih srečanjih v Sloveniji ali tujini sestel z obrambnimi ministri oziroma ministricami Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske, Republike Severne Makedonije, Češke republike, Zvezne republike Nemčije, Združenih držav Amerike in Republike Hrvaške. Srečal se je tudi z ministrom za zunanje zadeve Republike Latvije.

V drugi polovici leta se je minister za obrambo Marjan Šarec na dvostranskih srečanjih v Sloveniji ali tujini sestel z obrambnimi ministri oziroma ministricami Republike Hrvaške, Madžarske, Črne gore, Republike Severne Makedonije, Republike Kosovo, Srbije, Republike Albanije, Ukrajine, Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske, Švicarske konfederacije, Republike Avstrije in Kanade.

Slovenske delegacije pod vodstvom ministra za obrambo oziroma državnega sekretarja na obrambnem ministrstvu so se udeležile ministrskih srečanj dveh regionalnih pobud, in sicer Pobude za sodelovanje obrambnih ministrstev Jugovzhodne Evrope (SEDM) ter Pobude za obrambno sodelovanje držav srednje Evrope (CEDC).

Vodstvo ministrstva je na predstavitvenih in delovnih obiskih gostilo več veleposlanikov, akreditiranih v Republiki Sloveniji.

Obrambno-diplomatski zbor, akreditiran v Republiki Sloveniji, je kljub številnim zamenjavam ostal na primerljivi ravni preteklih let. Leta 2022 je bilo izvedenih osem akreditacijskih oz. poslovilnih obiskov za nove ali odhajajoče atašeje in njihove pomočnike. V Republiki Sloveniji je bilo konec leta 2022 rezidenčno prisotnih šest obrambnih atašejev ali njihovih pomočnikov iz štirih držav, drugih 25 držav pa ima svoje obrambno-diplomatske predstavnike v okviru veleposlaništev drugih držav. Za obrambne atašeje, akreditirane v Republiki Sloveniji, je bilo organiziranih šest letnih srečanj, na katerih so bili obveščeni o dejavnostih in novostih na obrambnem področju.

Ministrstvo za obrambo sodeluje tudi pri obravnavi posameznih vprašanj, povezanih z nadzorom nad orožjem, razoroževanjem in neproliferacijo, predvsem pri Ottavski konvenciji (protipehotne mine), pri čemer za delovanje mednarodnega sekretariata prispevamo vsako leto 5000 evrov. Sodelujemo tudi v okviru Pogodbe o trgovini z orožjem (angl. Arms Trade Treaty) in Konvencije o prepovedi nekaterih vrst konvencionalnega orožja ter smo leta 2022 za sponzorski program Protokola V. ponovno prispevali 5000 evrov.

Julija 2022 je minister za obrambo Marjan Šarec obiskal pripadnike slovenskih kontingentov na misiji Okrepljena prednja prisotnost (eFP) v Latviji in na misiji Aktivnost okrepljene pozornosti (eVA) na Slovaškem, decembra pa še v operaciji Kforja na Kosovu.

SKUPNA VARNOSTNA IN OBRAMBNA POLITIKA EU

Ministrstvo za obrambo je leta 2022 sodelovalo pri skupni varnostni in obrambni politiki EU (SVOP) ter implementaciji zavez in ukrepov Strateškega kompasa, ki je bil sprejet 24. in 25. marca 2022 na zasedanju Evropskega sveta. Strateški kompas določa smernice razvoja evropske obrambe in varnosti v naslednjem desetletju ter se osredotoča na vzpostavitev zmogljivosti za hitro napotitev, krepitev strukture poveljevanja in kontrole za vojaške misije in operacije ter povečanje sodelovanja pri vojaški mobilnosti in krepi zavedanje

o pomenu naložbe v zmogljivosti in inovativne tehnologije. Ministrstvo za obrambo podpira krepitev EU na področju varnosti in obrambe, zato se je tudi lotilo implementacije zavez in ukrepov iz Strateškega kompasa.

Glavni prioriteti MO v naslednjem obdobju sta oblikovanje zmogljivosti za hitro napotitev (Rapid Deployment Capacity – RDC), ki bodo temeljile na reviziji koncepta bojnih skupin EU (EUBG), in sodelovanje SV v zmogljivostih za načrtovanje in izvajanje vojaških operacij in misij EU (poveljniška struktura MPCC), v katerih naj bi EU do leta 2025 dosegla raven operativnih zmogljivosti.

V okviru implementacije zavez in ukrepov Strateškega kompasa je MO v sodelovanju z ministrstvi in vladnimi službami veliko pozornosti posvečalo dejavnostim, ki so povezane z revizijo pomorske varnostne strategije (EUMSS) in Akcijskega načrta.

Ena izmed prioritet Strateškega kompasa bo tudi priprava nacionalne strategije za spoprijemanje s podnebnimi spremembami leta 2023, katere cilj je usmerjati in načrtovati politiko Ministrstva za obrambo in SV glede posledic podnebnih sprememb.

Minister za obrambo se je udeležil dveh neformalnih zasedanj v okviru francoskega in češkega predsedovanja Svetu EU ter štirih formalnih zasedanj obrambnih ministrov EU v Bruslju. Na zasedanjih so bile sprejete pomembne usmeritve o razvoju zmogljivosti EU in krepitvi izvajanja obrambnih pobud (PESCO in CARD) ter implementaciji Strateškega kompasa. Obrambni ministri so od začetka vojne v Ukrajini redno razpravljali o stanju na terenu in o zagotavljanju različnih oblik pomoči Ukrajini, vključno z vojaško.

Ministrstvo za obrambo je sodelovalo z Evropsko obrambno agencijo (EDA), in sicer v večnacionalnih zmogljivostnih projektih in na področju javnih obrambnih naročil. Leta 2022 se je nadaljevalo sodelovanje pri več kot 20 projektih s področja raziskav in razvoja, krepitve zmogljivosti ter vojaške mobilnosti, ki potekajo

v koordinaciji EDA. Predstavniki ministrstva so tako sodelovali na sestankih projektnih in delovnih skupin, delavnicah ter pri drugih oblikah sodelovanja, ki poteka pod vodstvom EDA.

Leta 2022 se je nadaljevalo sodelovanje v sedmih projektih Stalnega strukturnega sodelovanja (PESCO) s statusom članice in v šestih projektih s statusom opazovalke. Izražena je bila podpora, na podlagi katere se je Združeno kraljestvo pridružilo PESCO pri projektu vojaške mobilnosti.

Ministrstvo za obrambo je poleg donacij vojaške in materialne opreme podprlo tudi ukrepe pomoči za Ukrajino v okviru Evropskega mirovnega instrumenta (European Peace Facility – EPF). Poleg tega je podprlo ukrepe pomoči v okviru EPF tudi za države Zahodnega Balkana. Med drugim je bil predlagan in potrjen podporni ukrep EPF za vzpostavitev medicinskih zmogljivosti v okviru Balkanskih zdravstvenih namenskih sil (Balkan Medical Task Force – BMTF) v višini 6 milijonov evrov. Izražena je bila tudi podpora predlogu nadgradnje opreme brigade za tehnično podporo obrambnih sil BiH v višini 10 milijonov evrov.

Predstavniki ministrstva so se dejavno vključili v leta 2022 oblikovane pobude EU za hitra naročila in sodelovali na zasedanjih posebne skupine za skupne nabave, na katerih se je izrazil interes, da se priključi skupnim nabavam za strelivo.

NATO

Ministrstvo za obrambo je leta 2022 sodelovalo pri sooblikovanju in implementaciji politik Severnoatlantskega zavezništva. Zaradi zastopanja nacionalnih interesov in stališč so se predstavniki ministrstva, ki delujejo na sedežu Nata, in predstavniki vodstva ministrstva udeležili sestankov in srečanj tako na delovni kot tudi na najvišji politični ravni.

Minister za obrambo se je februarja, marca, junija in oktobra v Bruslju udeležil štirih zasedanj ministrov za obrambo Nata, na katerih so bile poleg razprave glede vojne v Ukrajini in vpliva na varnost in obrambo zavezništva sprejete pomembne usmeritve za prihodnje delovanje zavezništva ter nadaljnjo krepitev zavezniške odvrtačne in obrambne drže. Kot del delegacije predsednika Vlade RS se je minister za obrambo udeležil zasedanja predsednikov držav in vlad (vrha Nata), ki je konec junija potekal v Madridu. Na omenjenem za zavezništvo zgodovinskem vrhu je bil sprejet nov Natov strateški koncept, ki določa smernice in prednostne naloge prihodnjega delovanja zavezništva. Sprejeta je bila odločitev o okrepljeni zavezniški odvrtačni in obrambni drži ter kratkoročni in dolgoročni podpori Ukrajini. Poleg tega sta Finska in Švedska prejeli vabilo za članstvo v Natu.

Vojna v Ukrajini je kot ena izmed najresnejših varnostnih kriz po drugi svetovni vojni odločilno vplivala na razumevanje varnostnega okolja in okrepila zavedanje o pomenu Nata za zagotavljanje kolektivne obrambe v Evropi, kar se je pokazalo tudi pri dejavnostih ministrstva. Zaradi spremenjenih varnostnih razmer in prevzemanja sorazmernega deleža za odvrtačanje ter obrambo je bila na Slovaško napotena lahka motorizirana pehotna četa. Predstavniki ministrstva so se zavezali za nadaljnjo politično in praktično podporo Ukrajini pri spoprijemanju z ruskim vojaškim napadom ter v ta namen prek donacij zagotovili vojaško, materialno, finančno in humanitarno pomoč.

Izhajajoč iz spremenjenih varnostnih razmer, se je ministrstvo v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami tudi lotilo oblikovanja in uresničevanja bolj ambiciozne projekcije doseganja obrambnih izdatkov v višini dva odstotka BDP najpozneje do leta 2030. Zaradi potrebe po obnavljanju zalog opreme in streliva je ministrstvo podprlo pobude in dejavnosti Nata za krepitev obrambnih industrijskih zmogljivosti ter popolnitve strateških zalog opreme in zmogljivosti. Pomemben mejnik je predstavljala pridružitve k nemško vodeni pobudi Zaščita evropskega neba (ESSI), katere namen je krepitev evropskega stebra Natove zračne obrambe.

Podpiralo in prispevalo se je tudi h krepitvi zavezniške odvrtačne in obrambne države, ki je poleg implementacije koncepta za odvrtačanje in obrambo na evro-atlantskem območju vezana na oblikovanje novega Natovega modela sil, regionalnih zavezniških načrtov in priprave političnih smernic leta 2023, katerih implementacija NFM, regionalnih zavezniških načrtov in političnih smernic sledi leta 2023 in v naslednjih letih. Leta 2022 so predstavniki ministrstva sodelovali pri razvoju zmogljivosti v okviru koncepta vodilnih držav (FNC) pod vodstvom Nemčije in Italije

Glede na nove horizontalne izzive in grožnje, ki med drugim vključujejo hibridne ter kibernetične napade, se je opozarjalo na pomen in potrebo po krepitvi nacionalne in zavezniške odpornosti ter ustreznem naslavljanju izzivov, povezanih z razvojem novih in prebojnih tehnologij ter podnebnimi spremembami, kar tudi vpliva na varnost in obrambo.

Pomembno vlogo pri zagotavljanju zavezniške varnosti imajo močna partnerstva, zato se je podpirala krepitev odnosov s partnerskimi državami in izrekla podpora njihovim evro-atlantskim aspiracijam, pri čemer je bil poudarek predvsem na regijah Zahodnega Balkana, ki je v Natovem Strateškem konceptu opredeljen kot regija posebnega strateškega pomena. V tem kontekstu je bila izražena podpora oblikovanju paketa vzpostavljanja obrambnih zmogljivosti za Bosno in Hercegovino (DCB BiH) in je bil opravljen začetni premislek glede morebitnega prispevka. Leta 2022 je bila s prevzemom vodilne vloge v projektu vzpostavitve zmogljivosti za učenje angleškega jezika v gruzijskih obrambnih silah v okviru Okrepljenega paketa ukrepov Nato-Gruzija (SNGP) v Gruzijo v drugi polovici leta napotena tudi civilna funkcionalna strokovnjakinja. Tako je bil dopolnjen dosedanj SNGP, v katerem Ministrstvo za obrambo že od leta 2016 sodeluje s civilnim funkcionalnim strokovnjakom.

Leta 2022 so se nadaljevala prizadevanja na različnih ravneh za promocijo, krepitev in poglobljanje strateškega partnerstva med Natom in EU ter pozivalo se je k podpisu tretje skupne deklaracije o skupnem sodelovanju.

Slovenska vojska je leta 2022 gostila multilateralni konferenci, in sicer letno konferenco namestnikov načelnikov pobude SEDM (South-Eastern Europe Defence Ministerial) od 13. do 14. junija na Brdu pri Kranju, kjer so izmenjali stališča o aktualnih izzivih v regiji, ter letno konferenco načelnikov generalštabov pobude DECI (Defence cooperation initiative) od 4. do 5. oktobra v Postojni zaradi letnega pregleda sodelovanja med državami v tej regionalni pobudi ter izmenjave stališč in informacij.

V Budimpešti na Madžarskem je 13. in 14. decembra 2022 na Ministrstvu za obrambo Madžarske potekalo redno zasedanje Politično-vojaške delovne skupine (Political Military Working Group – PMWG) in Politično-vojaške usmerjevalne skupine (Political Military Steering Group – PMSG) Večnacionalnih sil kopenske vojske (Multinational Land Force – MLF, VSKV) z udeležbo predstavnikov Generalštaba SV in Direktorata za obrambno politiko. Nameni srečanja so bili uskladitev, načrtovanje in potrditev glavnih dejavnosti za prihodnje obdobje od leta 2023 do 2025. V Rimu je 29. novembra 2022 potekal sestanek koordinacijskega odbora FNC pod vodstvom Italije, njegov namen pa je bila razprava o prihodnjih smernicah FNC in dejavnostih leta 2023. Sestanka sta se udeležila predstavnika Generalštaba SV in Direktorata za obrambno politiko.

V Slovenski vojski smo leta 2022 nadaljevali dialog na vojaško-strateški ravni tako z državami v okviru Nata kot z drugimi partnerji, predvsem zaradi krepitve dvostranskega sodelovanja na vojaškem področju in izmenjave stališč glede aktualnih varnostnih izzivov v regiji in širše ter naslavljanja izzivov, s katerimi se srečujejo obrambne sile. Načelnik Generalštaba Slovenske vojske se je 3. maja na Hrvaškem srečal s hrvaškim kolegom admiralom Hranjem, 6. maja je v Sloveniji gostil madžarskega kolega generala Ruszin-Szendija, od 27. do 29. junija pa se je v okviru uradnega obiska v Kanadi srečal s kanadskim kolegom generalom Eyreom. Obisku je sledil uradni obisk pri ameriškem kolegu generalu Milleyju. Od 11. do 13. oktobra je gostil srbskega kolega generala Mojsilovića in 16. decembra švicarskega kolega generala Süsslija. V okviru sodelovanja z državami Zahodnega Balkana je bil načelnik Generalštaba Slovenske vojske gostitelj dveh audio-video konferenc, in sicer 12. septembra s severnomakedonskim kolegom generalom Gjurčinovskim in 14. septembra s črnogorskim kolegom brigadirjem Lazarevičem, izmenjali pa so si stališča o varnostnih razmerah v regiji in o prihodnjem sodelovanju v okviru skupnega kontingenta eFP v Latviji.

Ministrstvo je leta 2022 končalo zadnja projekta s podporo Sklada za notranjo varnost EU (ISF) v večletnem finančnem okviru (VFO) 2014–2020. Gre za vsebinsko povezana projekta IP.S06.1.3-01 in IP.S05.2.8-02, ki se nanašata na vključitev 35 lokacij upravljavcev kritične infrastrukture v zaščiten komunikacijsko-informacijski sistem Nacionalnega centra za krizno upravljanje. Z realizacijo projektov je bila vzpostavljena interoperabilnost med upravljavci in nosilci sektorjev kritične infrastrukture ter organom za usmerjanje dejavnosti na področju kritične infrastrukture.

Projekti v novem VFO 2021–2027 se bodo začeli izvajati v sredini leta 2023, saj je novi Nacionalni program ISF Evropska komisija potrdila šele decembra 2022.

MEDNARODNO SODELOVANJE NA PODROČJU VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI

Na dvostranski ravni so s sosednjimi državami potekali preverjanja komunikacijskih poti, medsebojno obveščanje ter postopki prehoda države zaradi zagotavljanja pomoči tretjim državam. Stalna mešana komisija s Hrvaško in Stalna mešana komisija z Madžarsko se leta 2022 nista sestali. Sodelovanje z državami Zahodnega Balkana je potekalo predvsem v okviru Pobude za pripravljenost na nesreče in njihovo preprečevanje za jugovzhodno Evropo (DPPI SEE) ter projektov EU (IPA Floods and Fires). Bogatajevih dnevov zaščite in reševanja 2022, ki so

potekali od 26. do 28. maja na Ptuju, se je udeležilo 38 tujih gostov iz 15 držav ter dodatno tuji razstavljalci iz Hrvaške in Italije.

V okviru regionalnega sodelovanja, Pobude za pripravljenost na nesreče in njihovo preprečevanje za Jugovzhodno Evropo (DPPI SEE), sta potekala dva regionalna sestanka generalnih direktorjev ter 11 usposabljanj v okviru Programa usposabljanja za varstvo pred nesrečami za leto 2022. Slovenija je v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na Igu pri Ljubljani izvedla tečaj za gašenje notranjih požarov. Slovenija je gostila predstavnike držav članic DPPI SEE na Bogatajevih dnevih zaščite in reševanja na Ptuju ter gasilsko olimpijado v Celju.

Na ravni Evropske unije je potekalo sodelovanje pri oblikovanju in izvajanju politike civilne zaščite in povezanih področij. Predstavniki URSZR so se redno udeleževali sestankov delovne skupine za civilno zaščito pri Svetu EU (PROCIV), Odbora za civilno zaščito (CPC), Odbora mreže znanja in nacionalnih koordinatorjev usposabljanj. Prav tako so se udeleževali sestankov stalnih in ad hoc strokovnih skupin pri Evropski komisiji ter koordinacijskih sestankov nacionalnih organov civilne zaščite in letnih seminarjev. Dodatno so se v okviru leta, ki je bilo posvečeno mladim, udeležili dogodka za mlade v civilni zaščiti.

Na področju civilnega kriznega načrtovanja in odpornosti Nata je URSZR sodelovala pri pripravi gradiv za sestanke Odbora za odpornost ter se udeležila dveh sestankov Načrtovalne skupine za civilno zaščito ter Odpornostnega simpozija na Poljskem. URSZR je sodelovala pri pripravi odgovorov s področja odpornosti in civilne pripravljenosti v okviru tedenskega Natovega vprašalnika o načrtovanju obrambnih zmogljivosti.

URSZR se je prav tako vključevala v dejavnosti Urada ZN za zmanjšanje tveganj nesreč (UNDRR), pripravila nacionalno prostovoljno vmesno poročilo za Sendajski okvir (2015–2030) in poročala v spletni poročevalski sistem Sendajski monitoring za leto 2021. Leta 2022 so se v kampanjo Oblikovanje odpornih mest 2030 (Making Cities Resilient 2030) vključile slovenske občine Jesenice, Kranjska Gora in Žirovnica, Občina Gorje pa je začela postopek prijave. Slovenija je v okviru Urada ZN za usklajevanje humanitarnih dejavnosti (UN OCHA) zagotavljala razpoložljivost dveh strokovnjakov za vključitev v strokovno skupino ZN za oceno in koordinacijo ob nesrečah. Strokovnjaka sta se udeležila tudi sestankov Mednarodne svetovalne skupine za iskanje in reševanje (INSARAG).

Leta 2022 je bil mehanizem Unije na področju civilne zaščite aktiviran več kot 100-krat, dodatno pa ga je še 126-krat le Ukrajina, kar je največ aktivacij od začetka delovanja mehanizma.

Leto 2022 so zaznamovali požari v naravnem okolju in vojna v Ukrajini. Republika Slovenija je dvakrat zaprosila za mednarodno pomoč pri gašenju prek mehanizma Unije na področju civilne zaščite. Julija ji je ob velikem požaru v naravnem okolju na Krasu pomoč zagotovilo sedem držav, in sicer Avstrija, Hrvaška, Italija, Madžarska, Romunija, Srbija ter Slovaška. Avgusta ji je ob požaru na Socerbu pomoč zagotovila Italija v okviru čezmejnega sodelovanja.

Kot odziv na vojno v Ukrajini se je Republika Slovenija prek mehanizma Unije na področju civilne zaščite odzvala štirikrat z zagotavljanjem materialne pomoči in enkrat je sprejela ukrajinska ranjenca na zdravljenje. Dodatno je Slovenija organizirala 11 odprem humanitarne pomoči v Ukrajino, ki so jo zbrale občine, podjetja, posamezniki ali nevladne organizacije.

Republika Slovenija je prek mehanizma Unije na področju civilne zaščite zagotovila materialno pomoč tudi ob tropskem ciklonu na Madagaskarju, Slovaški zaradi povečanih migracij in Pakistanu zaradi poplav. Dvakrat je prek mehanizma Unije na področju civilne zaščite zagotovila tudi pomoč Nepal in Butanu v povezavi z epidemijo covid-19.

NAJPOMEMBNEJŠI INVESTICIJSKI IN RAZVOJNO-RAZISKOVALNI PROJEKTI MINISTRSTVA

Z razvojno-raziskovalnimi in inovacijskimi projekti smo tudi leta 2022 podpirali prednostne dolgoročne zmogljivosti Slovenske vojske in obrambnega sistema nasploh. Predvidena namenska finančna sredstva smo realizirali skoraj v celoti, kar pomeni precejšnjo izboljšavo v primerjavi z letom prej, ko realizacija predvsem zaradi epidemije in z njo povezanih težav ni dosegla polovice. Med nacionalnimi projekti so prevladovali tisti, pri katerih je možnost dvojne uporabe, torej za obrambni in civilni namen. Z nacionalnimi razvojno-raziskovalnimi in inovacijskimi projekti smo si prizadevali spodbujati slovensko industrijo in raziskovalne organizacije ter tako vzpostavljali lastno obrambno industrijsko-tehnološko bazo, ki bo prispevala k povečanju nacionalne obrambne samozadostnosti in bila hkrati sposobna vključevanja v mednarodno okolje. Na nacionalni ravni smo končali deset projektov, pri katerih so sodelovali številna slovenska podjetja in raziskovalne organizacije, nadaljevali pet projektov ter začeli deset novih projektov. Končane dejavnosti se nanašajo na pametne oblačilne sisteme z vključeno senzoriko, biološke grožnje, telesno in bojno pripravljenost pripadnikov, osebno oborožitev, kartografiranje, brezpilotne letalne sisteme, izvidništvo, alternativno energetska oskrbo, zaščito proti plazovom in gasilstvo. Tudi nadaljevali in nove dejavnosti se nanašajo na različna področja, in sicer digitalizacijo, boj proti brezpilotnim letalnimi sistemom, razvoj brezpilotnih letalnikov, vojaško prehrano, simulacije s področja požarne zaščite, ekologijo, povezano z delovanjem vojske, psihološko podporo reševalcem, zeleno obrambo in vojno zgodovino. Še posebno smo se osredotočali na energetska področja in glede tega na povezavo s slovensko industrijo.

Posledica vzpostavljanja povezav v mednarodnem okolju so odlični rezultati, saj je bila RS po merilu uspešnosti prijavljenih projektov v Evropskem obrambnem skladu na prvem mestu v EU. Zaradi nadaljnjega vključevanja v razpise v okviru Evropske komisije smo tudi tokrat organizirali informativni dan z udeležbo predstavnikov komisije.

Na podlagi Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026 smo leta 2022 nadaljevali pripravo in izvajanje nekaterih večjih projektov, ki sledijo vzpostavitvi zmogljivosti v okviru nacionalne obrambe in našim ciljem v okviru zaveznitva. Za projekte, ki so bili načrtovani in za katere je bila pripravljena investicijska dokumentacija, so se začele izvajati pogodbe, za druge pomembnejše projekte pa se je pripravljala investicijska ali druga potrebna dokumentacija. Med projekti, katerih izvajanje je imelo finančne posledice leta 2022, lahko izpostavimo lahka kolesna oklepna vozila 4 x 4, taktično transportno letalo, komunikacijske in informacijske sisteme, medicinsko opremo ter pehotno orožje in opremo. Za projekte, katerih finančna realizacija je načrtovana pozneje, se je pripravljala investicijska dokumentacija (helikopterji za podporo specialnih sil – SOATU, taktična tovorna vozila, zračna obramba itn.). V skladu s sprejetim sklepom Vlade Republike Slovenije 15. septembra 2022 so se začele dejavnosti za umik Republike Slovenije iz programa Boxer in priprava predloga rešitve za oblikovanje zmogljivosti srednje bataljonske bojne skupine ter srednjega bojnega izvidniškega bataljona. Pomembni investicijski projekti, ki se izvajajo na podlagi Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026, se bodo nadaljevali tudi leta 2023.

Pri izvajanju naročil za sklenitev predmetnih pogodb je bilo leta 2022 začelih 238 postopkov naročil in sklenjenih 351 pogodb oziroma okvirnih sporazumov. Na podlagi sklenjenih večletnih okvirnih sporazumov je bilo izdanih 59 posameznih naročil. Na podlagi postopka vlada vladi sta bila z ZDA podpisana mednarodni sporazum za nakup vozil 4 x 4 JLTV z oborožitveno postajo in mednarodni sporazum za nakup radijskih postaj v vrednosti 24,8 milijona ameriških dolarjev. Na podlagi sklenjenega dogovora za nakup transportnega letala C-27J po postopku vlada vladi je bila z Republiko Italijo podpisana sprememba v vrednosti 13,8 milijona evrov za nakup sistema za gašenje, potniškega modula in sistema za satelitsko komunikacijo. Na podlagi veljavnih okvirnih sporazumov za nakup izdelkov bojne in službene uniforme so bile za Slovensko vojsko opravljene dobave v skupni vrednosti 12 milijonov evrov. Po sklenjenih okvirnih sporazumih in samostojno izvedenih postopkih je bila kupljena računalniška strojna oprema v skupni vrednosti 16,2 milijona evrov. Izvedeni so bili postopki in

sklenjene pogodbe za nakup streliva ter minskoeksplozivnih sredstev v skupni vrednosti 18 milijonov evrov in pehotne oborožitve v vrednosti milijon evrov. Sklenjena je bila pogodba za nakup aktivnih glušnikov v vrednosti 2 milijona evrov. Za potrebe sistema zaščite in reševanja so bile sklenjene pogodbe za nakup opreme za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ob poplavah v vrednosti 31,6 milijona evrov, ki bodo 85-odstotno sofinancirane s finančnimi sredstvi Evropske unije iz Kohezijskega sklada. Sklenjena je bila pogodba za nakup in montažo siren v vrednosti 1,6 milijona evrov. V okviru projekta rescEU Evropske unije so bile sklenjene pogodbe za nakup osebne zaščitne opreme v vrednosti 4 milijone evrov. Sklenjene so bile tudi pogodbe za nakup specialnih tovornih vozil s hidravlično nakladalno ploščadjo in bivalnih zabojnikov. Pri izvajanju naročil za sklenitev generalnih pogodb so bili začeti 103 postopki in sklenjenih je bilo 158 večletnih pogodb oz. okvirnih sporazumov. Na področju vzdrževanja je bila podpisana nova pogodba za vzdrževanje letala Falcon. Podpisana je bila tudi pogodba za vzdrževanje navigacijskih sistemov na ladjah.

Pri sodelovanju z obrambno industrijo so se ažurno izvajale dejavnosti po letnem načrtu sodelovanja med MO in Grozdom obrambne industrije Slovenije (GOIS). Leta 2022 je bilo z GOIS realiziranih 13 dogodkov in dejavnosti, ki so obsegali srečanja ter individualne obiske tujih in slovenskih diplomatskih predstavnikov, obiske v tujini za sodelovanje s tujimi obrambnimi združenji, izmenjavo informacij ter predstavitev projektov na MO, informacije o vključevanju in sodelovanju slovenskih deležnikov v nacionalnih obrambnih programih, obrambnih programih EU in Nata itn. Z obrambno industrijo je bil organiziran nacionalni nastop na sejmu Eurosatory 2022, obrambna industrija pa se je predstavila na konferenci GOIS. Industriji so bile posredovane informacije o razpisih Evropskega obrambnega sklada. Obrambni industriji je bilo za razvoj omogočeno preizkušanje zmogljivosti izvidovanja in šolanja z letali slovenske proizvodnje. Omogočeno in spodbujeno je bilo sodelovanje med GOIS ter Slovenskim partnerstvom za energijo in okolje na obrambnem področju.

V okviru vzdrževanja infrastrukture so se po večletnih pogodbah izvajala gradbeno-obrtniška inštalacijska dela za vzdrževanje objektov in vgrajene infrastrukture, spremljajoče infrastrukture za SV, službenih stanovanj ter letaliških površin, ploščadi in poti na letališču Cerklje ob Krki. V skladu s podpisanim Sporazumom o ureditvi začasnih (pontonskih) privezov vojaških plovil med Luko Koper, d. d., Ministrstvom za infrastrukturo in Ministrstvom za obrambo je v koprskem pristanišču načrtovana ureditev začasnih privezov plovil Slovenske vojske. Leta 2022 je potekal nakup dostopnega montažnega mostu do načrtovanih pontonskih privezov, pridobljena so bila vsa pozitivna mnenja na dokumentacijo za gradbeno dovoljenje ter oddana je bila vloga na Ministrstvo za okolje in prostor za pridobitev gradbenega dovoljenja. Leta 2021 sta bili pripravljene idejni zasnovi dolgoročnega razvoja Vojašnice generala Maistra v Mariboru in Vojašnice Edvarda Peperka v Ljubljani. Ureditvi obsegata prenavo obstoječih objektov, gradnjo novih objektov in odstranitev dotrajanih objektov vključno z ureditvijo vse infrastrukture v vojašnici, na podlagi katerih je bila leta 2022 pripravljena projektna in investicijska dokumentacija za celovito prenavo ter energetska sanacija desetih objektov v vojašnici v Ljubljani. Izbrana sta bila tudi izvajalca za izvedbo gradbeno-obrtniških inštalacijskih del pri prenavi in energetska sanaciji, ki sta začela dela. Izvedel se je tudi postopek izbire izvajalca za gradnjo treh garažnih objektov za garažiranje bojnih vozil v Vojašnici Edvarda Peperka v Ljubljani. Pripravlja se investicijska in projektna dokumentacija za ureditev strelišča Apače, na streliščih Mlake ter Bač (strelišče A) pa so se končala investicijska vzdrževalna dela za posodobitev strelišč. Dela na streliščih B in C so v začetni fazi. Pripravljena je projektna dokumentacija za ureditev objekta 3 v vojašnici v Postojni, pri prenavi objekta 14 v tej vojašnici pa so potekala gradbeno-obrtniška inštalacijska dela. Za postavitve H2 oskrbne verige za vojašnico v Kranju so potekali postopki izbora javno-zasebnega partnerja. Za prenavo objektov za garažiranje in vzdrževanje bojnih vozil v vojašnici v Kranju je bila pripravljena projektna in investicijska dokumentacija ter začel se je postopek javnega naročanja za izbiro izvajalcev gradbeno-obrtniških inštalacijskih del. V okviru priprave projektne dokumentacije se je leta 2022 pripravila tudi idejna zasnova za gradnjo hangarja za hangariranje transportnega letala in začela se je priprava dokumentacije za gradbeno dovoljenje in projekta za izvedbo gradnje objekta za kibernetično varnost.

V postopku sprejemanja novega državnega prostorskega načrta (DPN) za osrednje vadišče Slovenske vojske se je leta 2022 nadaljevala izvedba postopka tako imenovane celovite presoje na okolje. V postopku, v katerem sodelujejo vse neodvisne ustanove in državne službe, ki so varstveni nosilci urejanja prostora s področja varstva voda, narave, okolja in zdravja, je ministrstvo naročilo Okoljsko poročilo z dodatkom za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov na varovana območja, ki se trenutno pripravljajo. Pri tem se zagotavljajo dodatne strokovne podlage in izvajajo sledilni poskusi podzemnih voda ter monitoringi za vplive aktivnosti in uporabe vadišča na tla, zrak, naravo, hrup ter rastlinstvo in živalstvo. Navedeni postopek in odločitev sta podlaga za sprejem novega državnega prostorskega načrta. Glede varstva voda je ministrstvo sodelovalo pri pripravi Uredbe o vodovarstvenih območjih za občine Bloke, Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina, Pivka in Postojna, v katerih so vadišča in njihova vplivna območja. Uredba je bila usklajena z vsemi državnimi nosilci urejanja prostora in lokalnimi skupnostmi.

Realizacija investicij po Zakonu o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovensko vojsko v letih 2021 do 2026, ki obsega sedem pomembnih investicijskih področij, je leta 2022 od načrtovanih 100.000.000 evrov znašala 117.388.809,88 evra. Realizacija obsega plačilo pogodbenega obroka za novo taktično tovorno letalo z gasilskim in VIP modulom ter nakup radijskih naprav za lahka kolesna oklepna vozila (LKOV) 4 x 4 in bojna kolesna vozila (BKV) 8 x 8 ter naročilo naslednje količine 47 LKOV 4 x 4 JLTV. Opravljen je bil nakup opreme za obstoječo mobilno bolnišnico (Role 2). Opravljena je bila investicija v premestljivi komunikacijsko-informacijski sistem SV oziroma nadgradnjo taktičnega telekomunikacijskega sistema. Investirano je bilo v gradnjo strelišča Apače, investicijsko vzdrževanje strelišča Bač in začetek posodobitve strelišč Mlake ter Crngrob. Opravljen je bil prvi nakup protiklepnih raket Spike. Realizirane so bile investicije v nabavo opreme za specialne sile, pehotne oborožitve in opreme ter najsodobnejše opreme vojaka za nošenje in za bivanje na terenu ter nove jedrsko, radiološko, kemično in biološko zaščitne maske. Pridobljena je bila nova optoelektronska oprema skupin za usmerjanje letalske podpore.

Proizvajalec: Rheinmetall MAN

Posadka: voznik in dve osebi

Mere:

Dolžina (osnovno vozilo): 10 m

Širina: 2,55 m

Višina: 3,3 m

Masa:

Vozilo (osnovna različica, brez zaščite): 38.000 kg

Nosilnost (tovor): 16.500 kg

Motor: MAN D26 (moč: 394 kW)

Menjalnik: 7-stopenjski naprej in 2-stopenjski vzvratno

Največja hitrost: 90 km/h

Največji naklon vzpona: 0,6

Največji bočni naklon: 0,3

Najvišja navpična ovira: 480 mm

Polmer kroga obračanja: 25 m

Bredenje: 1,5 m

Temperaturno območje delovanja: med -32 in +49 °C

Tovornjak HX 8 x 8 RMMV Rheinmetall

Poleg navedenega je bil v okviru načrtov opremljanja leta 2022 realiziran nakup mornariških avtonomnih podvodnih sonarjev, daljinsko vodenih podvodnih plovil in prenosne kontejnerske hiperbarične komore. V okviru pogodbenega sodelovanja s francoskim partnerjem je bila uspešno končana nadgradnja dveh radarjev dolgega dosega. Na področju inženirstva je bil realiziran nakup novih rušilnih sredstev usmerjenega delovanja. Opravljen je bil prvi nakup kopenskih senzorjev za zaščito sil. Za logistiko SV so bili nabavljeni prikolice, traktorji za vzdrževanje površin in gasilsko poveljniško vozilo, za vojaško policijo pa nova motorna kolesa. SV je v skladu s sporazumom med Ministrstvom za obrambo RS in nemškim obrambnim ministrstvom pridobila 40 tovornih vozil MAN 8 x 8. Iz projekta ameriških programov pomoči vlada vladi so bili nabavljeni oborožitev in druga specialna oprema za vgradnjo v že prevzeta lahka kolesna oklepna vozila 4 x 4 JLTV, radijske naprave ter orodja in rezervni deli za obvladovanje teh sistemov.

Leta 2022 se je pripravila zagona investicijska dokumentacija za projekte pehote, letalstva, mornarice, inženirstva, zračne obrambe, jedrske, radiološke, kemične in biološke obrambe ter logistike v skladu z Načrtom izdelave investicijske dokumentacije. V operativno uporabo v SV je bilo uvedenih trinajst sredstev in sistemov.

Na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je URSZR leta 2022 izvajala tri razvojno-raziskovalne naloge, od katerih se dve sofinancirata s finančnimi sredstvi Ciljnega raziskovalnega programa ARRS, in sicer Podnebno pogojene nesreče in odziv sistema zaščite, reševanja in pomoči v Republiki Sloveniji (ODZIV) ter Prepoznavanje potreb za izvajanje psihološke podpore reševalcem na področju zaščite, reševanja in pomoči (PSIHTRI). Tretji projekt Nadgradnja sistema zgodnjega opozarjanja za primer nevarnosti proženja zemeljskih plazov (MASPREM 5) je bil kot nadgradnja projektov iz preteklih let uspešno končan. Dodatno so bile opravljene dejavnosti za uporabo, vzdrževanje in razširjanje rezultatov v preteklih letih končanih razvojno-raziskovalnih nalog, opravljena je bila tudi raziskava o poznavanju in uporabnosti aplikacij POTROG ter pridobljeni so bili predlogi za njihove izboljšave.

PRIPRAVE IN UKREPI ODZIVANJA DRŽAVE NA KRIZE

Ministrstvo za obrambo je v okviru nalog usmerjanja in usklajevanja obrambnega načrtovanja ter kriznega odzivanja zagotavljalo načrtovanje priprav in ukrepov za učinkovito odzivanje države na krize ter zagotavljalo pripravo potrebnih podlag in usmeritev nosilcem obrambnega načrtovanja v državi. Tako je bila sprejeta nova Uredba o objektih in okoliših objektov posebnega pomena za obrambo, na podlagi katere je prenehal veljati institut izdaje soglasij za promet z zemljišči na prvi stopnji odločanja. Dopolnjen je bil tudi Pravilnik o vajah v obrambnem sistemu v delu, ki se nanaša na načrtovanje zemljišč in objektov za izvedbo vaj Slovenske vojske.

V skladu z letnim programom strokovnega usmerjanja in usklajevanja z nosilci obrambnega načrtovanja pri dopolnjevanju dokumentov obrambnega načrta jim je ministrstvo zagotavljalo strokovno pomoč pri dopolnjevanju in usklajevanju njihovih obrambnih načrtov in tako ohranjalo načrte usklajene s predpisi, ažurne, uporabne ter aktualne, kar se kaže tudi v obrambnem načrtu države. Zagotovljena sta bila redno dopolnjevanje obrambnega načrta ministrstva in ažurnost evidenc obrambnih dolžnosti.

Ministrstvo je pristojno tudi za nacionalno usklajevanje dejavnosti na področju zoperstavljanja hibridnim grožnjam, pri čemer organ zagotavlja medresorsko usklajevanje in v sodelovanju z drugimi ministrstvi ter vladnimi službami zastopa in podaja nacionalna stališča v delovnih telesih EU in Nata. Na ravni delovanja EU je ministrstvo v okviru dela Horizontalne delovne skupine za krepitev odpornosti in zoperstavljanje hibridnim grožnjam v Svetu EU skrbelo za usklajevanje in zastopanje nacionalnih stališč pri oblikovanju nabora orodij za zoperstavljanje hibridnim grožnjam. Sprejetje dveh sklepov Sveta EU je z implementacijo Strateškega kompasa za oblikovanje nabora orodij za zoperstavljanje hibridnim grožnjam leta 2022 uresničilo politično zavezo držav članic. Glede na spremenjene varnostne razmere v Evropi je medresorsko usklajevanje potekalo pri izvedbi

nacionalne analize hibridnih groženj, ki je bila opravljena v okviru nacionalnih prizadevanj na tem področju in posredovana v EU. Predstavniki ministrstva so zastopali nacionalna stališča na dveh zasedanjih kontaktnih točk EU Hibridne fuzijske celice. V okviru sodelovanja z Evropskim centrom odličnosti za hibridne grožnje so se predstavniki ministrstva udeležili letnega sestanka kontaktnih točk centra in zastopali Republiko Slovenijo na njihovem Usmerjevalnem odboru, dopisno maja in z obiskom v Helsinkih novembra. Kot nacionalni usklajevalec je ministrstvo s centrom sodelovalo tudi pri organizaciji in izvedbi seminarja o odpornosti volitev in dezinformacij, pri čemer sta vodilno vlogo prevzela Ministrstvo za zunanje zadeve in Urad vlade za komuniciranje.

Ministrstvo je kot organ, pristojen za usmerjanje in usklajevanje dejavnosti na področju kritične infrastrukture, nosilce sektorjev kritične infrastrukture in upravljavce kritične infrastrukture Republike Slovenije redno usmerjalo ter jim zagotavljalo strokovno pomoč glede opravljanja nalog, ki izhajajo iz določil Zakona o kritični infrastrukturi. Pripravljeni in posredovani v sprejem Vladi Republike Slovenije so bili trije sklepi, in sicer Sklep o spremembah Sklepa o določitvi nosilcev sektorjev kritične infrastrukture in z njimi sodelujočih državnih organov ter dva sklepa o dopolnitvi Sklepa o določitvi kritične infrastrukture Republike Slovenije ter njenih upravljavcev, o odpornosti kritičnih subjektov (CER) v dialogih med Evropsko komisijo, Svetom Evropske unije ter Evropskim parlamentom in tudi Priporočila Sveta o usklajenem vseevropskem pristopu za krepitev odpornosti kritične infrastrukture. Za sprejem slednjega je pripravilo in objavilo odločitev Republike Slovenije na portalu EU. Ob spoprijemanju z visokimi cenami energentov in njihovim pomanjkanjem je ministrstvo med drugim usklajevalo dejavnosti na državni ravni za pripravo seznama subjektov, med slednjimi tudi s področja kritične infrastrukture, in nosilcev obrambnega načrtovanja, ki naj bi bili izvzeti iz omejitve porabe električne energije ob njenem morebitnem pomanjkanju.

Kot organ, ki je pristojen za usmerjanje in usklajevanje dejavnosti na področju vojaške mobilnosti in zagotavljanja podpore države gostiteljice, je Ministrstvo za obrambo redno usmerjalo ter usklajevalo delo na tem področju. Tujim obrambnim silam se je v skladu z izpolnjevanjem sprejetih zavez v okviru zaveznitva zagotavljala podpora države gostiteljice. Ministrstvo za obrambo je sodelovalo v delovnih skupinah in na sestankih, namenjenih standardizaciji in poenostavitvi postopkov za omogočanje hitrejših čezmejnih premikov vojaškega osebja, materiala in opreme. Ministrstvo za obrambo je v skladu s tem leta 2022 podpisalo Projektni dogovor med članicami projekta ter upravne dogovore med članicami projekta in Združenimi državami Amerike, Kanado in Norveško, ki se nanašajo na projekt Vojaška mobilnost v okviru Stalnega strukturnega sodelovanja EU (PESCO). Prav tako je bil leta 2022 podpisan Tehnični dogovor za optimizacijo čezmejnih premikov vojaškega osebja in opreme po kopnem (TA CBMP SURFACE).

Zagotovljena je bila kartografska in geoprostorska podpora Slovenski vojski ter zaščiti in reševanju, poleg tega se je nadaljevalo vsebinsko vzdrževanje vojaškega kartografskega sistema, usklajenega z nacionalnimi vojaškimi in Natovimi standardi ter Natovo geoprostorsko politiko. V sodelovanju z Geodetsko upravo Republike Slovenije in Geodetskim inštitutom Slovenije je bilo vsebinsko obnovljenih ter natisnjenih več listov vojaške topografske karte RS različnih meril. Izdan je bil prenovljen Katalog kartografskega gradiva Ministrstva za obrambo leta 2022.

Za priprave pripadnikov Slovenske vojske na vaje ter mednarodne operacije in misije ter na podlagi sklenjenih sporazumov na geoprostorskem področju z državami zaveznitva in Vrhovnim poveljstvom zavezniskih sil v Evropi (SHAPE) so bili izmenjani ali pridobljeni predpisano kartografsko gradivo in drugi geoprostorski podatki.

V skladu z Zakonom o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – UPB1) in Uredbo o upravnih zvezah (Uradni list RS, št. 82/11) je MO za vodenje obrambe dolžno organizirati upravne zveze, s katerimi se povezujejo državni organi, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je posebnega pomena za obrambo, in zagotoviti sodelovanje med državnimi organi in SV. Načrt upravnih zvez, s katerim se načrtujejo organizacija,

priprave in delovanje upravnih zvez v miru in vseh varnostnih razmerah, se je prilagajal posameznim spremembam, ki so se nanašale na vsebino načrta. Na podlagi načrta upravnih zvez se je vsak teden preverjalo delovanje komunikacijsko-informacijskega sistema Nacionalnega centra za krizno upravljanje (NCKU), radijskega sistema v nacionalnem omrežju TETRA, stacionarnega radijskega omrežja ROM-UZ in stacionarnega radijskega omrežja.

Mreža generalnih direktorjev evropskih kriznih centrov (DG Network) je nastala že leta 2018 na pobudo generalnih direktorjev kriznih centrov držav Beneluksa, torej Belgije, Nizozemske in Luksemburga. Njen namen je krepitev sodelovanja med kriznimi centri evropskih držav zaradi izmenjave izkušenj, strokovnih mnenj, medsebojne podpore pri implementaciji skupnih rešitev kriznega upravljanja na nacionalni ravni, razvoja mreže sodelavcev za različne položaje na področju kriznega upravljanja in dejavnega sodelovanja v krizah z mednarodnimi posledicami. Sodelovanje v tej neformalni mreži je prostovoljno. Pripravljen in usklajen je bil predlog Protokola o sodelovanju generalnih direktorjev evropskih kriznih centrov, ki je bil podpisan 14. septembra 2021 v Bruslju. Leta 2022 je bila organizirana delavnica, namenjena izmenjavi pridobljenih izkušenj glede humanitarne pomoči Ukrajini in migracij kot posledici vojaškega napada Ruske federacije na Ukrajino. Letno srečanje mreže je bilo prav tako namenjeno predstavitvi in razpravi o posledicah vpliva vojne v Ukrajini na medsektorsko delovanje, izkušnjam, pridobljenih ob dejavnostih, povezanih z begunci zaradi vojne v Ukrajini, ter izmenjavi mnenj glede krepitev kriznega napovedovanja pripravljenosti in odzivanja v Svetu EU.

NAJPOMEMBNEJŠE VAJE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

Načrt vaj za leto 2022 je vključeval vaje in usposabljanja s področja obrambnega sistema ter sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Vaje zaščite, reševanja in pomoči se izvajajo, da se preverja ustreznost konceptov zaščite, reševanja in pomoči glede na vrsto ter obseg posledic naravnih in drugih nesreč.

Leta 2022 je bila na državni ravni izvedena Vaja ukrepanja ob jedrski nesreči 2022, na kateri se je preverjala usklajenost izvajanja zaščitnih ukrepov ob jedrski nesreči.

Na regijski ravni je bilo izvedenih pet vaj, na katerih so se preverjali:

- pripravljenost na ukrepanje in usklajenost izvajanja ukrepov ob železniški nesreči na vaji Železniška nesreča 2022 v Kranju;
- ukrepanje ob požaru na industrijskem objektu s skladiščem nevarnih snovi na vaji Plama 2022 v Pivki;
- pripravljenost na ukrepanje ob večji nesreči v avtocestnem predoru Golo rebro na vaji Predor Golo rebro 2022 v predoru;
- pripravljenost na ukrepanje ob potresu na vaji Potres 2022 v občinah severnoprimorske regije in ukrepanje ob nesreči v Colorjevem breznu na vaji Colorjevo brezno 2022.

Na mednarodni ravni je Republika Slovenija v skladu z razpoložljivimi zmogljivostmi sodelovala na petih vajah, organiziranih v okviru mehanizma Unije na področju civilne zaščite. Izvedeni sta bili tudi teoretični vaji s področja kibernetičnih napadov na jedrske objekte in odzivanja na posledice jedrske ali radiološke nesreče.

S tradicionalno vajo Zlomljeno krilo 2022 je Letalski preiskovalni organ MO dosegel večjo prepoznavnost v mednarodnem in medresorskem prostoru ter tako lažjo komunikacijo ob morebitni letalski nesreči. Ugled preiskovalcev in strokovnost preiskav izrednih letalskih dogodkov sta cenjena ter prepoznavna tudi v državah članicah Nata. Udeleženci vaje so bili pripadniki Ministrstva za obrambo, enot SV, različnih resorjev javne uprave RS, MNZ in Policije, Civilne zaščite, Inštituta za sodno medicino ter Instituta Jožef Stefan. Vaje so se udeležili tudi gasilci, nastanjeni na letališču, reševalci in druga prostovoljna gasilska društva iz bližine Cerklj ob Krki.

Na povabilo Letalskega preiskovalnega organa MO so se vaje na letališču Cerklje ob Krki udeležili tudi civilni in vojaški preiskovalci iz preiskovalnih organov ZDA (HQ USAFE-AFAFRICA SAFETY), Zvezne republike Nemčije, Republike Madžarske, Republike Severne Makedonije, Črne gore in Republike Hrvaške.

Analiza vaje je pokazala nezadostno opremljenost na področju identifikacije in ravnanja s trupli ponesrečencev ob letalski nesreči večjih razsežnosti, zlasti ob povišanih temperaturah. Inštitut za sodno medicino, Državna enota za identifikacijo trupel in vojaški zdravniki, sicer člani preiskovalne komisije, so predlagali nabavo ali razvojni projekt za vzpostavitev mobilnega sistema za zbiranje posmrtnih ostankov (mobilna mrtvašnica) ob množičnih nesrečah, ne le letalskih, v RS.

Nameni izvajanja usposabljanja so vzdrževanje potrebne izurjenosti preiskovalcev in usposabljanje novih članov, in sicer stalnih strokovnih sodelavcev stalne komisije, ter usklajevanje postopkov z drugimi preiskovalnimi organi, enotami in zavodi ter vojaškimi preiskovalnimi organi iz držav članic Nata in programa Partnerstvo za mir (angl. Partnership for Peace – PFP). Usposabljanje je vodil glavni preiskovalec, izvajali pa so ga preiskovalci Službe za preiskave letalskih nesreč in incidentov vojaških zrakoplovov (SPLNI VZ) RS in usposobljeni stalni strokovni sodelavci Letalskega preiskovalnega organa MO. Prikazali so tudi možnost uporabe posebej izurjenega vojaškega službenega psa in robota, ki je opravil detekcijo morebitnih eksplozivnih snovi na prizorišču letalske nesreče.

Z izmenjavo izkušenj se tako povečujeta varnost v letalstvu in odzivnost pomembnih resorskih služb ob letalski nesreči.

Varovanje komunikacijsko-informacijskih sistemov (KIS) in kibernetična obramba postajata vedno bolj pomembna tako z vidika varnosti podatkov ali imetja posameznika kot tudi ustanov, države in celotne družbe. Kibernetični center se ukvarja z najsodobnejšimi izzivi kibernetične obrambe, njegova glavna naloga pa je varnostno spremljanje KIS Ministrstva za obrambo, v katerih se obdelujejo podatki različnih stopenj tajnosti. Na MO smo tudi leta 2022 opravljali kompleksne naloge na področju kibernetične varnosti in obrambe ter implementirali ukrepe za zaščito komunikacijskih, informacijskih in drugih elektronskih sistemov ter informacij, ki jih upravlja ministrstvo. S posodobitvijo strojne in programske opreme, izobraževanjem ter ozaveščanjem zaposlenih na MO glede groženj v kibernetičnem prostoru, s strokovnim kadrom in pridobivanjem izkušenj na mednarodnih vajah je Kibernetični center izboljšal kibernetično varnost KIS MO ter njihovih uporabnikov.

Kibernetični center MO je obravnaval incidente v KIS MO, pri omejevanju in odpravljanju njihovih posledic ter krepitev kibernetične obrambe pa je sodeloval z nacionalnimi in tujimi partnerji ter mednarodnimi organizacijami.

Na ministrstvu vzpostavljamo kibernetično vadišče, ki bo prevzeto predvidoma v prvi polovici leta 2023 in postopno uvedeno v operativno uporabo. Namenjeno bo sodelovanju in izvajanju vaj v kibernetičnem prostoru, testiranju opreme in omrežij, preiskavi incidentov ter usposabljanju posameznikov.

Aprila 2022 smo ponovno sodelovali na največji mednarodni vaji kibernetične obrambe in strateškega odločanja Locked Shields 22 (LS22), ki jo je organiziral Natov center odličnosti za kibernetično obrambo (angl. NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence – CCDCOE) v Estoniji. Na vaji je sodelovalo več kot 2000 strokovnjakov s področja kibernetične varnosti, strateškega odločanja, prava in strateških komunikacij. Slovenija je na vaji sodelovala v javno-zasebnem partnerstvu s predstavniki Ministrstva za obrambo in Slovenske vojske ter slovenskih strokovnjakov iz zasebnega sektorja.

Scenarij vaje LS22 je temeljil na realnih kibernetičnih dogodkih. Kibernetično vadišče je obsegalo približno 5500 virtualiziranih sistemov, ki so bili izpostavljeni več kot 4500 napadom. V vadišče so bile vključene najsodobnejše

tehnologije, storitve in platforme, ki so posnemale civilne in vojaške sisteme, uporabljene pa so bile tudi najsodobnejše oblike kibernetičnih napadov. Vaja je bila sestavljena iz dveh delov. V prvem, tehničnem delu so rdeče ekipe CCDCOE delovale proti modrim ekipam držav, sodelujočih na vaji. Drugi del vaje je bil namenjen strateškemu odločanju, med katerim smo preizkušali procese razpoznavanja, usklajevanja in odločanja ob kompleksnejših kibernetičnih incidentih na podlagi nacionalne normativne ureditve.

Slovenija se je s svojo ekipo strokovnjakov iz gospodarstva in državne ter javne uprave letos že drugič zapovrstjo preizkusila na največji in najzahtevnejši mednarodni vaji s področja kibernetične obrambe Locked Shields 2022 in se med 24 ekipami uvrstila na šesto mesto.

Od 28. novembra do 2. decembra 2022 smo že desetič zapovrstjo sodelovali na Natovi vaji kibernetične obrambe Cyber Coalition 22 (CC22), ki jo je organiziralo Natovo poveljstvo za transformacijo (ACT) in ki je največja vaja kibernetične obrambe v organizaciji Nata. Glavni nameni vaje CC22 so bili izboljšati sodelovanje, okrepiti sposobnost Nata in zaveznic pri obrambi kibernetičnega prostora, vaditi nacionalne postopke zaščite in obrambe kibernetičnega prostora ter izvajati ukrep odzivanja. Sodelovanje je vključevalo vadbo Natovih in nacionalnih postopkov, izmenjavo podatkov, spoznavanje stanja v kibernetičnem prostoru ter svetovanje in sprejemanje nacionalnih vojaških in političnih odločitev v skladu s pravili in pristojnostmi.

Leta 2022 je bilo načrtovanih šest celovitih vaj obrambnega sistema, vendar zaradi poslabšanja mednarodnih varnostnih razmer ena vaja ni bila izvedena, zato je bila njena izvedba preložena na leto 2023.

Vaj se udeležujejo predstavniki ministrstev, vladnih služb, gospodarskih družb, katerih dejavnost je posebnega pomena za obrambo države, nosilci sektorjev kritične infrastrukture in drugi nosilci obrambnega načrtovanja.

Vaje omogočajo preverjanje nacionalnih rešitev iz njihovih načrtov in vzpostavljenih komunikacijskih poti ter postopkov. Prispevajo k dvigu odpornosti, splošnega razumevanja kriznega upravljanja in odzivanja, situacijskega zavedanja ter ravni usposobljenosti na različnih področjih. Povečujejo sodelovanje in izmenjavo dobrih praks ter podatkov, obveščanje, povezanost in zaupanje med udeleženci.

Leta 2022 so bile izvedene celovite vaje na področju kriznega upravljanja, kibernetične obrambe, jedrskih sredstev in komunikacijskih poti.

Za vzdrževanje pripravljenosti so bila vojaška usposabljanja in vaje SV prednostno usmerjeni v vzpostavitev in vzdrževanje usposobljenosti glavnih zmogljivosti kot obvez do zavezništva, opravljanje temeljnih nalog iz poslanstev podrejenih poveljstev in enot SV, zagotavljanje individualne in kolektivne usposobljenosti posameznikov in enot za udeležbo v mednarodnih operacijah in na misijah (MOM), vzdrževanje ter preverjanje vzpostavljene bataljonske bojne skupine (BBSk) in zdravstvene enote (Role 2), vzpostavitev druge BBSk, pripravo takojšnjih odzivnih sil (TOS) ter usposabljanje pogodbenih pripadnikov rezervne sestave (PPRS). Nenehno je potekalo usposabljanje posameznikov in enot za morebitno povečanje moštva za sodelovanje s Policijo pri varovanju državne meje.

Težišče pri mednarodnih vojaških vajah je bilo izraženo z naslednjimi glavnimi dogodki, ki so posledično vplivali na vzdrževanje oz. dvig kolektivne in individualne usposobljenosti:

1. Jadranski udar (Adriatic Strike): sodelovalo je 1000 pripadnikov SV in 350 pripadnikov iz 25 držav (usmerjevalci združenega ognja, letalske posadke, poveljstvo divizije, brigade oz. bataljona). Aktivnost je potekala konec maja in v začetku junija;
2. Defender Europe 22/Swift Response: v vlogi skupine za nadzor, skupine za ocenjevanje in vadbencev je na vaji sodelovalo 530 pripadnikov SV. Preverila se je uporaba letališča Cerklje ob Krki kotčasne zbirne baze za namestitvev moštva, pristanek zavezniških letal in oskrbo z gorivom;
3. Preskok 22: osrednja vadbena aktivnost SV za leto 2022 je bila izvedena od 12. septembra do 21. oktobra in je vključevala kar 15 dogodkov v Republiki Sloveniji ter tujini (poveljniško-štabna vaja Perunov primež, evalvacija kopenskega odreda za specialno delovanje (KOSD), Zvezda Triglava, preverjanje čete v Natovi iniciativi pripravljenosti (NRI), taktična vaja z bojnim streljanjem Svarunov pogled, vaja inženirske enote Wet Gap Crossing, združeno bojevanje BBSk (CALFEX), vaja Balkanskih zdravstvenih namenskih sil (BMTF), vaje Ladja, Letalo, Airweek ipd.), s katerim smo v SV dali poudarek na:
 - prehod s podpornega na defenzivno, ofenzivno in specialno delovanje sil SV;
 - intenziviranje bojnega usposabljanja v skladu z odobrenimi poslanstvi in seznamom glavnih nalog;
 - dvig bojevnškega značaja;
 - vzpostavitev taktične odličnosti (načrtovanje, načela bojevanja, vodila vojaških operacij, taktični postopki, bojni drili itn.);
 - intenziviranje terenskega usposabljanja in kreiranje vadbene okolja za celotno strukturo sil SV;
 - preverjanje pripravljenosti pomembnih enot in zmogljivosti sil SV (KOSD, MOTČ, Role 2).

SPREMEMBE NA PODROČJU PRIDOBIVANJA IN ZADRŽEVANJA KADROVSKIH VIROV

Tudi leta 2022 so bile številne dejavnosti usmerjene v pridobivanje in zadrževanje kadra v Slovenski vojski. V ospredju prizadevanj je bila tako preučitev možnosti vzpostavitve ustreznih normativnih podlag, ki bodo prispevale ne le k dopolnitvi dosedanjih ukrepov, temveč bodo dolgoročno zagotavljale učinkovitejše sistemsko pridobivanje kadra, kot tudi aktivne promocije vseh oblik sodelovanja s Slovensko vojsko (prostovoljno služenje vojaškega roka, vojaška služba v pogodbeni rezervi, poklicno delo v Slovenski vojski, tabori za mlade, štipendiranje in prakse za dijake in študente). V drugi polovici leta so se postavili temelji za številne ukrepe, ki že usmerjajo delovanje v letu 2023: decentralizacija zdravniških pregledov, optimiziranje in skrajšanje postopkov za zaposlitev do podpisa pogodbe, odprava številčne omejitve in obogatitev programa na taborih za mlade, priprava podlag za možnost opravljanja praktičnega dela izobraževanja za dijake in študente znotraj Slovenske vojske in upravnega dela Ministrstva za obrambo ter pridobitev dijaških in študentskih štipendij širšemu krogu mladih.

Oglaševanje vojaškega poklica na digitalnih platformah

Z oglaševanjem na različnih platformah, predvsem digitalnih, želimo informirati državljane Republike Slovenije o delovanju Slovenske vojske in možnostih sodelovanja ter privabiti ciljno populacijo mladih. Poleg širjenja informacij pri primarni skupini se zavedamo pomena informiranja tudi sekundarne populacije (starši, učitelji, trenerji, mnenjski voditelji, šolski in poklicni svetovalci in drugi). Največ oglaševanja je na internetu, in sicer spletnem mestu Postani vojak in družbenih omrežjih Postani vojak.

Facebook Postani vojak

Facebook Postani vojak ostaja glavno oglaševalsko orodje, ki ga MO uporablja za oglaševanje vseh oblik sodelovanja s SV. Leta 2022 je bilo objavljenih 466 prispevkov, v povprečju 1,3 objave na dan. Z objavami se dosega med 3000 in 15.000 ljudi na dan.

YouTube Postani vojak

YouTube Postani vojak predstavlja filmsko bazo, s katere se prenašajo filmi na druga spletna mesta Postani vojak. Leta 2022 je bilo narejenih in objavljenih 70 lastnih novih filmov. Glede na zadnji dve leti je leta 2022 doseženih 61 odstotkov več ogledov in 55 odstotkov daljši skupni čas gledanja filmov. Najbolj gledani filmi so bili vsi trije promocijski filmi, ki so bili gledani skoraj v celoti, in sicer več kot 89-odstotno, in so dosegli skupno več kot pol milijona ogledov, torej si je enega izmed treh promocijskih filmov ogledal vsak četrty Slovenec.

Instagram Postani vojak

Instagram Postani vojak je namenjen predvsem doseganju tistih mladih, ki ne uporabljajo Facebooka, starih od 18 do 30 let. V petih letih od ustanovitve profila je objavam začelo slediti že skoraj 11.500 mladih, samo lani dodatnih 2200 sledilcev. Na Instagramu vsak dan objavimo najmanj eno fotografijo ali film, eno ali več zgodb ali oglasnih sporočil.

TikTok Postani vojak

TikTok je razmeroma nova mobilna aplikacija v Sloveniji, in sicer od leta 2018, trenutno pa je zelo priljubljena med mladimi, posebno med otroki in najstniki. V dobrem letu od začetka objavljanja na TikToku na naslovu Postani vojak je že več kot 47.000 sledilcev.

Promocijske dejavnosti

Leta 2022 je bilo izvedenih 274 dejavnosti, kar vključuje seznanitve z vojaško dolžnostjo, promocijo v šolah in zavodih za zaposlovanje ter druge dogodke. Kot enega izmed močnejših elementov za promocijo na terenu smo prepoznali zaposlitvene sejme, na katerih so obiskovalci v neposrednem stiku tako z upravami za obrambo kot

Slovensko vojsko. Kot primere dobrih praks leta 2022, ko so se prireditve po dveh letih premora zaradi epidemije covida-19 spet začele, navajamo dneve odprtih vrat vojašnic, kmetijski sejem v Komendi, karijerne sejme, kot sta sejma Mojedelo.com in Informativa, sejem SOBRA v Gornji Radgoni in tematski konec tedna Izziv Call of Duty. Zelo dobro je tudi sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, tudi pri pripravi različnih tradicionalnih dogodkov (kot so v Vipavi, Beltincih, Ilirski Bistrici, Postojni ...). V prvem delu leta je bila v ospredju izvedba seznanitve vojaških obveznikov z vojaško dolžnostjo v okviru majske sejemске promocijske prireditve V službi domovine na celjskem sejmišču. Podoben dogodek za promocijo vseh oblik sodelovanja s SV je bil v Celju tudi novembra.

Štipendiranje dijakov in študentov ter možnost opravljanja praktičnega dela izobraževanja v Slovenski vojski in Ministrstvu za obrambo

Leta 2022 je bil objavljen razpis za 230 štipendij za šolsko leto 2022/2023, od tega 150 štipendij za srednješolsko izobraževanje, torej s srednješolskim in poklicnim programom, ter 80 štipendij za visokošolsko izobraževanje. Pogodba je bila sklenjena z 48 mladimi, od tega 13 za visokošolsko izobraževanje in 35 za srednješolsko izobraževanje. Leta 2022 je bil dopolnjen Pravilnik o štipendiranju v Slovenski vojski, s katerim bomo omogočili pridobitev štipendije več dijakom in študentom.

V letu 2022 smo začeli pripravljati tudi predlog Pravilnika o izvajanju praktičnega usposabljanja, ki dijakom in študentom omogoča opravljanje praktičnega dela izobraževanja v Slovenski vojski in upravnem delu Ministrstva za obrambo.

Na področju štipendiranja v tujini in izobraževanja na vojaških akademijah zunaj Slovenije je bil v skladu z Javnim razpisom za štipendiranje in študij na ameriški vojaški akademiji West Point z začetkom v šolskem letu 2022/2023 izbran en kandidat, ki je začel štiriletni študij kot kadet.

Tabori za mlade

Tabori so odlična priložnost da se dijaki in študenti v času počitnic seznanijo z vojaškim življenjem, obenem pa je priložnost, da se jim ponudi različne oblike sodelovanja s Slovensko vojsko. Že 23. leto zapored je bil organiziran dvotedenski vojaški tabor, ki je namenjen polnoletnim dijakom in študentom, ki želijo doživeti življenje ter delo pripadnika SV. Vojaški tabor je potekal na Bohinjski Beli in vadišču Mačkovec. Udeležilo se ga je 88 študentov in polnoletnih dijakov, od tega 38 deklet. 77 udeležencev je uspešno končalo program. Leta 2022 se je Vojaškega tabora udeležilo največ mladih v zadnjih osmih letih. Zastopanost žensk se je letos povečala na 43,2 odstotka, leto prej pa je bila 36,3-odstotna.

Dobro so bili obiskani tudi tabori MORS in mladi za mladoletne dijake. Med zimskimi počitnicami leta 2022 sta bila četrtrič zapored organizirana petdnevna zimska tabora MORS in mladi na Bohinjski Beli, skupaj pa se ju je udeležilo 91 dijakov, od tega 31 deklet. Med poletnimi počitnicami so bili organizirani trije šestdnevni poletni tabori MORS in mladi, in sicer dva v Novem mestu in en na Bohinjski Beli. Poletnih taborov MORS in mladi se je udeležilo 307 dijakov, od tega 105 deklet, uspešno pa ga je opravilo skupno 299 udeležencev, kar je bilo največ do zdaj.

Konec leta 2022 smo za oba tabora, Vojaški tabor in tabor MORS in mladi, odpravili številčno omejitev prijav. V letu 2023 se lahko tabora udeležijo vsi, ki si to želijo in izpolnjujejo ostale pogoje.

Prostovoljno služenje vojaškega roka (PSVR)

Prostovoljno služenje je višja raven sodelovanja s Slovensko vojsko, v trajanju 13 tednov poteka v treh fazah. V letu 2022 je bilo na PSVR napotenih 278 kandidatov (239 fantov in 39 deklet), 216 oseb je usposabljanje končalo v celoti, 12 pa po uspešno končani prvi fazi.

Pogodbeno opravljanje vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske (PRS)

Konec leta 2022 je bilo v Slovensko vojsko vključenih 771 pogodbenih pripadnikov rezervne sestave, kar predstavlja 38 več kot konec leta 2021. Novih pogodbenikov v letu 2022 je bilo 100, 9 pogodbenih pripadnikov rezervne sestave pa se je v letu 2022 zaposlilo v stalno sestavo Slovenske vojske.

S spremembo Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o pogodbenem opravljanju vojaške službe v rezervni sestavi SV je bila v letu 2022 prvič izvedena nova oblika vpoklica, v zvezi z opravljanjem nalog, ki so nujne za zagotavljanje pripravljenosti SV. S tem vpoklicem je dana možnost prilagodljivejše in kratkotrajnejše uporabnosti rezervne sestave SV v miru v primerjavi z vpoklicem na opravljanje vojaške službe v miru. Status PRS ostaja enak kot pri vpoklicu na usposabljanje in pri tem ne nastopi suspenz pogodbe o zaposlitvi. Za navedeni vpoklic se je odločilo 220 PRS, ki so opravljali naloge v skupnem trajanju 2925 dni.

Zaposlitev v stalni sestavi Slovenske vojske

Stalna sestava Slovenske vojske je konec leta 2022 štela 6257 pripadnikov, podpisanih je bilo 186 pogodb o zaposlitvi. Na nekaj nižje število vlog so med drugim zagotovo vplivali tudi rekordno nizka brezposelnost v Republiki Sloveniji ter tudi zmanjševanje ciljne demografske skupine mladih, starih od 18 do 24 let. To smo zaznali in za leto 2023 pripravljamo številne ukrepe na tem področju.

Skrb za nekdanje pripadnike Slovenske vojske

Tudi v letu 2022 je bilo veliko truda vloženega v skrb za nekdanje pripadnike Slovenske vojske, kar se odraža v kakovostno izvedenih predupokojitvenih seminarjih sodelovanje z različnimi medgeneracijskimi društvi. Po premoru zaradi covid-19 so se zopet začeli predupokojitveni seminarji, namenjeni tako pripadnikom SV in MORS tik pred upokojitvijo in njihovim partnerjem. Udeleženci so seminarje ocenili kot zelo pozitivno, zelo dobro so sprejeti tudi širše.

Medgeneracijsko prostovoljsko društvo za kakovostno staranje zaposlenih in nekdanjih delavcev Ministrstva za obrambo (MPD MO) je 15. septembra 2022 v Vojašnici Edvarda Peperka v Ljubljani proslavljalo deseto obletnico začetka svojega delovanja. Ob tej priložnosti je bil predstavljen tudi zbornik Modrost v jeseni.

Ministrstvo je sodelovalo na dogodkih, povezanih z aktivnim staranjem in izboljšanjem kakovosti življenja v tretjem življenjskem obdobju. S predstavitvijo skrbi za nekdanje pripadnike in priprave kadra za odhod iz vojaške službe je sodelovalo na 2. dnevih medgeneracijskega sožitja 23. in 24. maja 2022 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani ter že tradicionalno na 21. festivalu za tretje življenjsko obdobje, ki je potekal od 27. do 29. septembra 2022 v Cankarjevem domu v Ljubljani.

ZMOGLJIVOSTI SLOVENSKE VOJSKE

Na podlagi usmeritev za oblikovanje zmogljivosti Slovenske vojske za izvajanje zračne obrambe smo začeli projekt Zaščita zračnega prostora Republike Slovenije s kopenskimi sistemi zračne obrambe. Decembra 2022 je bila pripravljena predinvesticijska zasnova projekta. Namen projekta je v skladu z usmeritvami MO vzpostaviti operativno raven zmogljivosti, ki bo v najkrajšem mogočem času zagotovil sistem kopenske zračne obrambe za varovanje in zaščito zračnega prostora nad ozemljem RS ter sil SV, ki delujejo v Sloveniji in tujini v okviru Nata, za dolgoročno ureditev zagotavljanja zmogljivosti v sistemu zračne obrambe RS. Cilj projekta je vzpostavitev optimalne konfiguracije zmogljivosti srednjega dosega (MRAD), kratkega dosega (SHORAD) in zelo kratkega dosega (V-SHORAD), združenih v enotni formacijski strukturi, ki je vključena v sistem zračne obrambe RS.

GŠSV je pripravil načrt vzpostavitve ciljev zmogljivosti, ki temelji na vojaškem prispevku za Srednjeročni obrambni program Republike Slovenije (SOPR) 2022–2026, sprejetih ciljih zmogljivosti 2021 in določenih prioritetah iz vojaškega strateškega cilja. Definirane so bile glavne zmogljivosti, ki jih je SV razvijala leta 2022. Pri posameznih ciljih zmogljivosti so bile prioritete spremenjene glede na realno zmožnost vzpostavitve v letih 2022 in 2023, predvsem glede na razpoložljivost virov, torej kadrovske in materialno popolnitev. Skoraj za vse cilje zmogljivosti velja, da sta nezadostna popolnjenost s kadrom in materialnimi sredstvi ter obremenjenost enot, ki vzpostavljajo cilje zmogljivosti z operativnimi nalogami (MOM, ZiR, CVS, dolžnosti na meji), negativno vplivali na možnost njihove vzpostavitve.

SODELOVANJE SLOVENSKE VOJSKE PRI ZAGOTAVLJANJU MEDNARODNE VARNOSTI, MIRU IN STABILNOSTI

Sodelovanje v mednarodnih operacijah in na misijah

Sodelovanje Republike Slovenije v mednarodnih operacijah in na misijah (MOM) je ena izmed najvidnejših ter prepoznanih oblik njenega delovanja v tujini. Pripadniki Slovenske vojske v MOM sodelujejo že 26 let in tako prispevajo k ohranjanju mednarodnega miru, stabilnosti ter varnosti, usposabljanju in vzpostavitvi obrambno-varnostnih struktur na kriznih območjih, k zoperstavljanju terorizmu in naslavljanju drugih varnostnih izzivov, tveganj in groženj po svetu, kar lahko vpliva tudi na varnost RS. Tako RS v okviru mednarodno sprejetih zavez sorazmerno prevzema del bremena, krepi svoj ugled in verodostojnost v odnosu do zavezniških in partnerskih držav ter hkrati kot članica mednarodnih organizacij sooblikuje politike, načrte in odločitve o sodelovanju v MOM.

Odgovorno in solidarno se odzivamo na sodobne svetovne varnostne izzive in varnostna tveganja ter hkrati krepimo svojo varnost. Tako delovanje v mednarodnem okolju hkrati omogoča krepitev znanja, izkušenj in veščin ter predstavlja mehanizem za krepitev bojne sposobnosti in značaja obrambnih sil, izboljšanje dvostranskih odnosov, sodelovanja ter povezljivosti z obrambnimi silami zavezniških in partnerskih držav. Prispevke slovenskih kontingentov v MOM partnerske in zavezniške države zelo cenijo in pohvalijo prizadevnost ter profesionalnost pripadnic in pripadnikov SV. Tako zgledno in uspešno uresničujemo varnostne, obrambne in zunanjepolitične interese RS ter prispevamo k vidnosti in prepoznavnosti države v mednarodnem okolju.

Leta 2022 so bili na predlog ministrstva sprejeti vladna namera in sklep o sodelovanju SV v Natovi bojni skupini na Slovaškem v okviru Aktivnosti okrepljene pozornosti (eVA) ter vladna namera in sklep o sodelovanju RS na misiji EU za vojaško pomoč v podporo Ukrajini na področju usposabljanja (EUMAM Ukraine). Po ruskem vojaškem napadu na Ukrajino je bila na predlog Ministrstva za obrambo na Vladi RS sprejeta odločitev o soglasju RS k aktiviranju Natovih obrambnih načrtov. Prav tako je bila na predlog ministrstva sprejeta sprememba vladnega sklepa, ki ureja postopke glede začasnega prebivanja, oskrbe in integracije dveh afganistanskih sodelavcev SV in njihovih družinskih članov v RS. Jeseni 2022 je v RS prišla družina drugega afganistanskega sodelavca SV, ki je bila

nato vključena v socialno integracijo. Ministrstvo je preusmerilo prispevek RS za Skrbniški sklad za afganistansko nacionalno vojsko (ANA TF) v Natov civilni in vojaški proračun. Na mednarodni ravni so predstavniki ministrstva poudarjali pomen podaljšanja mandata OZN za operacijo Euforja Althea v Bosni in Hercegovini.

Medresorski Center za izobraževanje in usposabljanje za sodelovanje v mirovnih operacijah in na misijah (POTC), ki deluje v okviru Centra za evropsko prihodnost (CEP), je izvedel več dejavnosti, s katerimi je podprl in dopolnil sodelovanje RS v MOM. Predstavniki ministrstva so se udeležili ali sodelovali pri izvedbi usposabljanj in tečajev s področja delovanja v nevarnih okoljih (HEAT), integracije vidika spola in enakosti spolov, zaščite civilistov, stabilizacije in rekonstrukcije, mednarodnega humanitarnega prava, priprave evropskih in drugih mednarodnih projektov ter ozaveščanja prebivalstva o pomenu prve pomoči.

Ministrstvo za obrambo je v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve ter POTC v Bosni in Hercegovini izvedlo pilotni projekt usposabljanja predstavnikov tamkajšnjih lokalnih skupnosti za uspešno kandidiranje na razpisih EU. Poleg tega je Ministrstvo za obrambo podprlo pilotni projekt s področja prve pomoči, ki ga v sodelovanju z Ministrstvom za obrambo in Ministrstvom za zunanje zadeve izvaja Rdeči križ Slovenije.

Prispevek Slovenske vojske v MOM

Sodelovanje SV v MOM leta 2022 je bilo usmerjeno predvsem na Zahodni Balkan kot strateško pomembno regijo za RS in na vzhodno krilo Nata. Prav tako je SV sodelovala v MOM na Bližnjem vzhodu, v Sredozemlju in podsaharski Afriki v Sahelu. Sodelovanje v MOM je potekalo pod vodstvom Nata, EU in OZN, nadaljevalo pa se je tudi sodelovanje v operaciji v okviru Globalne koalicije zoper Daesh.

SV je leta 2022 sodelovala v 11 MOM, in sicer v petih Natovih (Kforja, Nato HQ Sarajevo, MLO Beograd, eFP in eVA), treh operacijah EU (Eufor Althea, EUTM Mali in EUNAVFOR Med Irini), dveh pod vodstvom OZN (Unifil in Untso) ter v koalicijski operaciji (OIR). Obseg sodelovanja sil SV v MOM in deklariranih odzivnih silah oziroma silah v pripravljenosti Nata ter EU (NRF, NRI in EUBG) se je ohranjal nad šestimi odstotki kopenskega dela SV. Junija je bil na zavezniško misijo Aktivnost okrepljene pozornosti (eVA) na Slovaško napoten prvi slovenski kontingent. Na misiji eFP v Latviji se je nadaljevalo tesno sodelovanje s Črno goro, podobno sodelovanje od junija 2022 poteka tudi s Severno Makedonijo.

Za Natove odzivne sile (NRF) in Natovo pobudo pripravljenosti (NRI) so se zagotavljale enote JRKBO ter CIMIC. V prvi polovici leta 2022 je bilo v pripravljenosti za sodelovanje v bojni skupini EU (EUBG) do 190 pripadnikov SV. Od druge polovice leta 2022 se v pripravljenosti zagotavljajo elementi in osebje Role 2 za potrebe Balkanskih zdravstvenih namenskih sil (BMTF) in transportni helikopter s posadko v rezervnem segmentu operacije Euforja Althea.

Ministrstvo je pod vodstvom ministra za obrambo Marjana Šarca sprejelo odločitev o krepitvi vojaške in civilne prisotnosti v MOM na Zahodnem Balkanu (Kforja, Euforja Althea, NHQ Sarajevo), ohranitvi trenutne ravni sodelovanja v zavezniških odvrtačno-obrambnih dejavnostih Okrepljene prednje prisotnosti oziroma pozornosti (eFP in eVA) v Latviji in na Slovaškem do sredine leta 2024 in krepitvi sodelovanja na mirovnih misijah OZN ter predlagalo vključitev SV v Natove pomorske aktivnosti v Sredozemskem morju.

Težišče delovanja v MOM je bilo leta 2022 na zagotavljanju nekinetičnih zmogljivosti na Zahodnem Balkanu (Kforja, Euforja Althea, NHQ Sarajevo in MLO Beograd) in tudi eVA na Slovaškem ter eFP v Latviji. Manjše prispevke smo zagotavljali na drugih misijah, in sicer v Untso z opazovalci in vodjo OGG-D ter pripadniki, ki popolnjujejo delovna mesta v različnih poveljstvih (Unifil, EUNAVFOR Med Irini, OIR, EUTM Mali).

Konec leta 2022 smo začeli pripravljati dejavnosti za oblikovanje novega kontingenta na misiji EUMAM Ukraine.

SV je leta 2022 oblikovala in napotila 11 kontingentov na misije Nata, EU, OZN in drugega.

Obenem je SV zagotavljala pripravljenost deklariranih enot oz. zmogljivosti za delovanje v mednarodnih strukturah:

- Natovo iniciativo o pripravljenosti (angl. Nato Readiness Initiative – NRI) – bojni del;
- Natovo iniciativo o pripravljenosti (angl. Nato Readiness Initiative – NRI) – podporni del;
- Natovo komponento odzivnih sil (angl. Nato Response Force – NRF);
- Balkanske zdravstvene namenske sile (angl. Balkan Medical Task Force – BMTF).

Republika Slovenija od leta 2004 razvija civilne zmogljivosti za sodelovanje v MOM, pripravlja pravne podlage in rešitve na področju civilno-vojaškega sodelovanja (CIMIC) in civilnih funkcionalnih strokovnjakov (CFS) v skladu z Natovimi cilji sil ter svojimi zmogljivostmi in zmožnostmi. CFS lahko sodelujejo v MOM, večnacionalnih pobudah in organih mednarodnih organizacij ter pri izvajanju drugih obveznosti, sprejetih v mednarodnih operacijah ali z mednarodnimi pogodbami na obrambnem področju.

CFS so javni uslužbenci in druge osebe, ki imajo strokovno znanje ter veščine z določenega civilnega funkcionalnega področja, delovnih področij ministrstev in drugih državnih organov ter razvojnih, humanitarnih in drugih organizacij, zlasti iz razvoja, organizacije in delovanja državne in javne uprave, civilne infrastrukture, gospodarstva in kmetijstva, zdravja, znanosti, šolstva, kulture, družinskih, socialnih, humanitarnih in drugih zadev ter so se na podlagi prostovoljne prijave in s soglasjem delodajalca usposobili po predpisanem programu Ministrstva za obrambo za napotitev in delovanje na območjih izvajanja MOM, s čimer so pridobili naziv CFS.

Leta 2022 je bil največji del prizadevanj CFS usmerjen v zagotavljanje kontinuitete njihovega delovanja v MOM, hkrati pa so se iskale tudi dodatne možnosti sodelovanja, prednostno na Zahodnem Balkanu.

Na Kosovu je v okviru slovenskega kontingenta šest civilnih funkcionalnih strokovnjakov delovalo v poveljstvu Kforja ter Natovi skupini za svetovanje in povezavo (NALT) v Prištini. V okviru pobude Nata (SNGP) za vzpostavitev obrambnih zmogljivosti v Gruziji sta delovala dva civilna funkcionalna strokovnjaka, in sicer nerezidenčno pri vzpostavitvi varnih komunikacij ter rezidenčno pri vodenju skupine za učenje angleškega jezika. V BiH sta civilna funkcionalna strokovnjaka nerezidenčno sodelovala pri organizacijski, strokovni in tehnični podpori izvajanju projektov v podporo lokalnim skupnostim in civilnemu prebivalstvu. Omenjena projekta potekata v sodelovanju z Rdečim križem Slovenije in Ustanovo – Centrom za evropsko prihodnost (CEP), v okviru katere deluje Center za izobraževanje in usposabljanje za sodelovanje v mirovni operaciji in misijah (POTC). V Italiji je v mednarodni skupini CIMIC (MNCG) deloval en civilni funkcionalni strokovnjak.

Skupina CFS je leta 2022 sodelovala na vaji poveljstva MNCG v okviru računalniško podprte poveljniško-štabne vaje Adaptive Interaction 22 (ADIN 22).

Slovenski inštruktorji so leta 2022 sodelovali na Natovih tečajih CIMIC v MNCG in CCOE.

DELOVANJE SLOVENSKE VOJSKE V PODORO SISTEMU VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI TER PODPORA DRUGIM ORGANOM

Sodelovanje Slovenske vojske v podporo sistemu zaščite, reševanja in pomoči s helikoptersko nujno medicinsko pomočjo ter gorskim reševanjem

SV v skladu z Načrtom delovanja SV pri zaščiti, reševanju in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah (načrt Vihra-21) zagotavlja sile in sredstva v obliki specializiranih zmogljivosti, logističnih zmogljivosti in zmogljivosti za izvajanje fizičnih del pri odpravi posledic ali preventivnih aktivnosti ZRP. V sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (VNDN) sodelujejo tudi odzivne sile z zmogljivostmi za helikoptersko nujno pomoč in reševanje v gorah.

Enote sil SV so bile za sodelovanje v sistemu VNDN aktivirane ob naslednjih večjih dogodkih:

- požar nad Preddvorom: pri gašenju so vse dni sodelovali tudi helikopterji Slovenske vojske. Od 28. do 30. marca 2022 je posadka z vodjo letenja SV, in sicer 21 pripadnikov, s petimi helikopterji zaradi gašenja naletela 2880 minut, odvrгла 507.310 litrov vode in porabila 17.900 litrov goriva;
- eksplozija v Melaminu v Kočevju: po močni eksploziji 12. maja 2022 v tovarni Melamin v Kočevju je reševalna postaja v Kočevju dobila poziv za aktivacijo načrta za množične nesreče (MASCAL). V bližini je 13. maja 2022 potekala mednarodna vojaška vaja, na kateri je Enota za specialno delovanje (ESD) urila zmogljivost Kopenskega odreda za specialno delovanje, ki ima v svoji strukturi tudi zmogljivosti, ki se lahko odzovejo in prispevajo k reševanju ter sanaciji stanja ob taki nesreči. Prvi skupini za reševanje iz ESD se je prostovoljno pridružilo tudi pet pripadnikov tujih obrambnih sil, in sicer dva reševalca specialnih sil Hrvaške ter trije iz ZDA. Za boljše neposredno usklajevanje aktivnosti je ESD v krizni štab Občine Kočevje (občinski štab CZ) napotil tri pripadnike ESD, ki so se vključili v njegovo delovanje in v nadaljevanju zagotavljali izmenjavo informacij med kriznim štabom Občine Kočevje, ESD in Operativnim centrom (OC) sil SV. V nalogi reševanja je bilo tako neposredno udeleženih 34 pripadnikov ESD, pripadnik 15. PVL, pripadnika VZE (oba pripadnika rezervne sestave) in pet pripadnikov tujih obrambnih sil Hrvaške ter ZDA;
- požar na Krasu: zaradi obširnega požara v naravnem okolju na območju med Renškim vrhom in naseljem Temnica v Občini Miren - Kostanjevica je bil v skladu s sklepom Vlade RS 17. julija 2022 ob 13.30 aktiviran Državni načrt zaščite in reševanja ob velikem požaru v naravnem okolju. Aktivnosti, povezane z aktivacijo tega načrta, so potekale od 18. julija do 2. avgusta 2022. Vsak dan je sodelovalo povprečno 200 pripadnikov SV in opravljenih je bilo 29.800 ur dela. Z letalniki SV so naleteli 281 ur in 50 minut ter odvrgli 2.557.700 litrov vode. Vojaška zdravstvena enota je z angažiranjem štirih nujnih reševalnih vozil, sanitetnega lahkega kolesnega oklepnega vozila 6 x 6, tovornega vozila in dveh terenskih vozil zagotavljala nujno medicinsko pomoč v času aktivnosti. Opravili so 25 intervencij in obravnavali poškodbo pripadnika SV ter 21 poškodb pripadnikov Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje;
- zagotavljanje oskrbe z vodo za slovensko Istro: v skladu s sklepom Vlade RS je SV začela pripravljati izvedbene akte in realizacijo naloge. 26. julija 2022 smo začeli voziti vodo iz reke Unice pri Planini do vodarne rižanski vodovod v naselju Cepki pod Črnim Kalom. Vodo smo v vodovodni sistem dovažali z največ šestimi avtomobilskimi cisternami za vodo z zmogljivostjo 10.000 in 7000 litrov 24 ur na dan sedem dni na teden do 30. avgusta 2022 do 11. ure. Na nalogi je julija sodelovalo 87 pripadnikov, avgusta pa 644 pripadnikov, skupaj torej 731 pripadnikov SV. V povprečju je bilo v izmeni 25 pripadnikov. Ekipe so se zamenjevale praviloma na pet dni. V času prevoza pitne vode smo dodatno usposobili voznike in operaterje vozil avtomobilske cisterne za vodo. Udeleženci aktivnosti, in sicer pripadniki SV ter Civilne zaščite, so bili nameščeni v Vojašnici Andreja Čehovina v Postojni, bilo pa je 777 nočitev. Učinkovitost prevažanja vode med Unico in Rižano so ovirali zastoji na cesti, zaradi katerih je prevoz v eno smer trajal tudi do tri ure;

- požar na Socerbu: zaradi požara na Socerbu je bil s sklepom Vlade RS 9. avgusta 2022 aktiviran državni načrt zaščite in reševanja. Aktivnost in naloge so potekale od 9. do 11. avgusta 2022. Vsak dan je sodelovalo do 42 pripadnikov SV. Skupaj je bilo v treh dnevih opravljenih 1200 ur dela, torej 10,1 ure na pripadnika. Z letalniki SV so izvedli 59 ur in 55 minut naleta ter odvrgli 494.620 litrov vode;
- konec septembra in v začetku oktobra so enote SV dvakrat pomagale z inženirskimi ekipami ter stroji pri odpravi posledic obsežnih poplav v Občini Kostel in še dodatno enkrat s polnjenjem protipoplavnih vreč z enoto, ki je bila takrat na območju zaradi načrtovanega usposabljanja.

Helikopterji SV so v podporo sistemu VNDN za zaščito, reševanje in pomoč leta 2022 sodelovali 623-krat.

Število reševalnih akcij in skupne ure naleta	Nalet
Gorsko reševanje	145
Helikopterska nujna medicinska pomoč	451
Gašenje požarov	27
Reševalne akcije – skupaj	623
Skupaj nalet helikopterjev	1123 ur in 40 minut

V skladu s sklepom Vlade RS je dežurna helikopterska posadka leta 2022 izvajala helikoptersko nujno medicinsko pomoč z letališča Ljubljana in letališča Maribor. Dežurne posadke helikopterjev so v tem obdobju 451-krat izvedle helikoptersko nujno medicinsko pomoč, 145-krat so posredovale pri reševanju v gorah in 27-krat sodelovale pri gašenju požarov v naravi.

Za potrebe Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo (DRSI) so pripadniki inženirskih mostnih enot izvedli strokovni nadzor postavljanja in razstavljanja mostov Mabey & Johnson C-200 od 1. januarja do 31. decembra 2022.

Sodelovanje SV v podporo Policiji

Pri širšem varovanju državne meje smo opravljali naslednje naloge:

- stalne sile (mešane patrulje, samostojne opazovalnice, namenski vodi);
- podporne sile (brezpilotni letalni sistemi, helikopterji,časne tehnične ovire, urejanje cest);
- dopolnilne sile (usposabljanje, vaje enot);
- druge zmogljivosti (specialne sile, civilno-vojaško sodelovanje, FOKUS in druga dogovorjena ter usklajena usposabljanja s Policijo).

V obravnavanem obdobju je delovalo 43.784 pripadnikov, kar je povprečno 120 pripadnikov na dan. V mešanih patruljah in samostojnih opazovalnicah je sodelovalo 19.695 pripadnikov, kar je povprečno 54 na dan, v namenskih enotah 9034 pripadnikov, torej 25 na dan, v dopolnilnih silah in drugih zmogljivostih 2230 pripadnikov in 12.825 pripadnikov za vzdrževanje linije PINK ter logistično in inženirsko podporo. Enote so poročale o 2.429.724 prevoženih kilometrih.

Zaradi vstopa Republike Hrvaške v schengensko območje SV od 23. decembra 2022 ne zagotavlja več sil za sodelovanje s Policijo pri varovanju oz. kontroli državne meje. Inženirska enota nadaljuje odstranjevanje zaščitne tehnične ograje in vzdrževanje komunikacij ob državni meji.

Odstranjenih je bilo 46.628 metrov zaščitne tehnične ograje ob državni meji. Od 8. junija do 15. julija 2022 je bilo odstranjevanje zaščitne tehnične ograje na zahtevo GPU oz. MNZ začasno ustavljeno. Opravljeno je bilo vzdrževanje oz. sanacija poti in cest ob državni meji v skupni dolžini 23.150 metrov.

Sodelovanje z drugimi organi

Zmogljivosti in sile za sodelovanje v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami delujejo po ustaljenih načrtih ter postopkih. Pri zagotavljanju helikopterskih posadk v pripravljenosti se kažejo težave zaradi pomanjkanja kadra in letalnikov. SV ima trenutno 12 helikopterjev, in sicer uporablja osem helikopterjev Bell 412 ter štiri helikopterje AS532 Cougar. V povprečju imamo na voljo le štiri plovne helikopterje, in sicer za deklarirane sile en helikopter, za helikoptersko nujno medicinsko pomoč dva helikopterja in za reševanje v gorah en helikopter.

SODELOVANJE SLOVENSKE VOJSKE Z LOKALNIMI SKUPNOSTMI

V občinah Postojna, Pivka, Škofja Loka, Kidričevo in Brežice, v katerih ima MO večje infrastrukturne objekte SV, je leta 2022 potekalo sofinanciranje lokalne javne infrastrukture. Na podlagi sklepa Vlade RS, s katerim je bil potrjen Program sofinanciranja Ministrstva za obrambo investicij v lokalno javno infrastrukturo v letih 2022 in 2023 v občinah Postojna in Pivka, zaradi obremenitev, ki jih povzroča delovanje Slovenske vojske, je v občinah Postojna in Pivka leta 2022 potekalo sofinanciranje lokalne javne infrastrukture. Leta 2022 so bile v Občini Postojna izvedene tri investicije, za dve pa se neporabljeni finančni sredstva prenesejo v leto 2023. Skupni znesek investicij je bil tako leta 2022 218.014,35 evra, od tega je Ministrstvo za obrambo sofinanciralo 43.586,63 evra. V Občini Pivka je potekalo sofinanciranje prenove ceste Parje–Juršče. Investicija je končana, Ministrstvo za obrambo pa je leta 2022 sofinanciralo 250.000 evrov. Na podlagi sklepa Vlade RS, s katerim je bil potrjen Program sofinanciranja Ministrstva za obrambo investicij v lokalno javno infrastrukturo v letu 2022 in 2023 v Občini Škofja loka, zaradi obremenitev, ki jih povzroča delovanje Slovenske vojske, je leta 2022 v Občini Škofja Loka potekalo sofinanciranje lokalne javne infrastrukture, in sicer rekonstrukcija ceste Škofja Loka–Crngrob–Dorfjarje. Investicija je končana, Ministrstvo za obrambo pa je leta 2022 financiralo 46.595,25 evra. Na podlagi sklepa Vlade RS, s katerim je bil potrjen Program sofinanciranja Ministrstva za obrambo investicij v lokalno javno infrastrukturo v Občini Kidričevo, zaradi obremenitev, ki jih povzroča delovanje Slovenske vojske, je Ministrstvo za obrambo leta 2022 sofinanciralo posodobitev lokalne ceste Apače–Trnovec in nakup gasilskega vozila v višini 110.000 evrov. Na podlagi sklepa Vlade RS, s katerim je bil potrjen Program sofinanciranja Ministrstva za obrambo investicij v lokalno javno infrastrukturo v Občini Brežice v letih 2021 in 2022, zaradi obremenitev, ki jih povzroča delovanje Slovenske vojske, je v Občini Brežice leta 2022 potekalo sofinanciranje obnove cest, izgradnje pločnikov in nakupa opreme za potrebe Civilne zaščite in gasilskih društev. Leta 2022 je Ministrstvo za obrambo sofinanciralo lokalno javno infrastrukturo v višini 366.633,86 evra in 40.000 evrov za nakup opreme za potrebe Civilne zaščite ter gasilskih društev, skupaj 406.633,86 evra.

V skladu s prejetimi dogovori smo zagotovili finančna sredstva za uresničevanje podpisanih dogovorov in pogodb o sofinanciranju lokalne infrastrukture z občinami Pivka, Brežice, Kidričevo, Škofja Loka in Postojna. Leta 2022 je bila sklenjena pogodba o sofinanciranju v lokalno infrastrukturo z Občino Škofja Loka.

VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI

PREVENTIVNA DEJAVNOST

Ozaveščanje in promocija s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami

Uprava RS za zaščito in reševanje je leta 2022 vse leto izvajala neobvezne oblike usposabljanja za prebivalce prek medijev z objavo televizijskih spotov in radijskih oglasov, benerjev, objav na spletu in družbenih omrežjih ter sodelovanjem na prireditvah. Za strokovno javnost in prebivalce je organizirala Bogatajeve dneve zaščite in reševanja na Ptuju, sodelovala na festivalu za tretje življenjsko obdobje itn. Za najmlajše so bile organizirane lutkovne predstave po Sloveniji. Za doseganje čim širše ciljne publike je bil narejen več kot pet minut dolg digitalni film na temo potresa za ozaveščanje prebivalcev in opravljanje nalog osebne in vzajemne zaščite. V osnovnih šolah in vrtcih je bil izveden natečaj Naravne in druge nesreče, v katerem je sodelovalo 3465 otrok ter 604 mentorji.

Vodilna tema meseca požarne varnosti oktobra je bil požar zaradi baterij. Izpostavljene so bile litij-ionske baterije s sloganom Požar na baterijah. Dejavnosti so bile pripravljene za različne ciljne skupine, in sicer otroke, odrasle ter osebe s posebnimi potrebami, torej slepe, slabovidne, gluhe in naglušne. Pripravljene in dopolnjene so bili zgibanka, plakat, radijski ter televizijski oglas, organizirano je bilo oglaševanje na avtobusih javnega potniškega prometa v Ljubljani, Mariboru, Novem mestu, Kopru in Kranju ter na spletnih straneh je potekalo spletno oz. digitalno oglaševanje. V ta namen so bili narejeni petminutni digitalni film in več krajših izsekov iz njega. Za najmlajše so bili objavljeni prispevki v otroških revijah Ciciban, Zmajček in Mavrica, za šolsko mladino pa so bila pripravljena didaktična gradiva za učence 7. razredov osnovnih šol in maturante srednjih šol. Objavljen je bil prispevek v reviji Požar. Uprava RS za zaščito in reševanje je za pooblaščenec osebe za izvajanje ukrepov varstva pred požarom organizirala tudi strokovna posveta. Za strokovno javnost je bila pripravljena nova številka revije Ujma.

Uprava RS za zaščito in reševanje je sodelovala v projektu Varni in enaki v naravnih in drugih nesrečah (Safe and Equal in EMERgencies). Namen projekta je izboljšanje varnosti in zaščite invalidov ob naravnih in drugih nesrečah prek ozaveščanja in priprave smernic za vključitev potreb invalidov v preventivo, načrtovanje ter ukrepanje ob naravnih in drugih nesrečah. Posebej so vsebine pripravljene za gluhe in naglušne ter slepe in slabovidne osebe.

Ukrepi za preprečevanje oziroma zmanjšanje posledic nesreč

Leta 2022 je bila podpisana Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi terorizma (za potrebe zaščite, reševanja in pomoči) in pripravljen je bil predlog državnega načrta zaščite in reševanja ob uporabi orožij ali sredstev za množično uničevanje v teroristične namene oziroma ob terorističnem napadu s klasičnimi sredstvi, ki je bil posredovan v medresorsko usklajevanje. Ažurirane so bile skupne priloge k načrtom zaščite in reševanja. Leta 2022 sta bila izvedena inšpekcijski nadzor in notranja revizija na področju načrtovanja, na podlagi katerih so bile odpravljene ugotovljene pomanjkljivosti. Izvedena je bila vaja Jedrska nesreča 2022, opravljena je bila analiza vaje in pripravljen je bil osnutek poročila o izvajanju vaje Jedrska nesreča 2022.

Uprava RS za zaščito in reševanje je spremljala ter sodelovala v tehničnem delu strokovne skupine Evropske komisije za preventivo pri oblikovanju ciljev Evropske unije za odpornost na nesreče na področju civilne zaščite in v delovnih skupinah za pripravo vseevropskih scenarijev nesreč.

Na podlagi sprememb Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite je URSZR pripravila osnutek uredbe o izvajanju sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite. Na podlagi nove uredbe bosta potekala

dopolnitev in spreminjanje obstoječih ocen, tudi zaradi podnebnih sprememb ter čezmejnih vplivov. Evropski komisiji se na podlagi sklepa poroča na tri leta. Državna ocena tveganj za nesreče je bila prevedena v angleški jezik in dopolnjena z vidika vidnosti za objavo na gov.si. Enako velja za Državno oceno zmožnosti obvladovanja tveganj za nesreče iz leta 2020, prevajanje pa se končuje.

Na področju varstva pred požarom je URSZR v upravnem postopku odločala v 138 primerih glede vzdrževanja gasilnih aparatov, nadzora vgrajenih sistemom aktivne požarne zaščite, pregledovanja in preizkušanja hidrantnih omrežij ter izvajanja ukrepov varstva pred požarom. Izvedena sta bila posveta iz varstva pred požarom za pooblaščen osebe za izvajanje ukrepov varstva pred požarom, gasilce in drugo strokovno javnost o požaru na baterijah.

Za pooblaščen osebe za izvajanje ukrepov varstva pred požarom je URSZR organizirala izpite iz varstva pred požarom za 61 prijavljenih. Osebe, ki jih lastniki ali uporabniki objektov oziroma delodajalci lahko pooblastijo za izvajanje ukrepov varstva pred požarom, kot jih določajo predpisi, morajo imeti opravljen državni izpit. Na podlagi Uredbe o varstvu pred požarom v naravnem okolju je URSZR spremljala meteorološke in druge razmere glede požarne ogroženosti naravnega okolja ter glede na razmere šestkrat razglasila veliko in enkrat zelo veliko požarno ogroženost naravnega okolja.

Na področju varstva pred utopitvami je bilo v upravnem postopku odločeno v dveh primerih glede usposabljanja reševalcev iz vode.

URSZR je opravljala naloge glede letnih preizkusov usposobljenosti za reševalce iz vode in izposojevalce plovil po programu E, kot določa Pravilnik o reševalcih iz vode. Leta 2022 se je teh preizkusov usposobljenosti udeležilo 489 kandidatov.

Na področju urejanja prostora je URSZR izdala 174 smernic in 415 mnenj k prostorskim aktom.

Izobraževanje in usposabljanje na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami

Usposabljanje pripadnikov sil za zaščito, reševanje in pomoč ter javnih uslužbencev s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je potekalo v skladu z načrtom usposabljanj v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje (ICZR).

Z izvajanjem obstoječih in pripravo novih programov ter novih oblik usposabljanj pripadnikov sil ZRP smo zagotavljali učinkovito delovanje sistema in interoperabilnost sil s primerljivimi sestavami v mednarodnem okolju. Z razvijanjem in upravljanjem sistema izobraževanja in usposabljanja za potrebe sistema VNDN smo povečali odpornost posameznikov in družbe na nesreče.

Leta 2022 so bili pripravljene naslednji novi programi:

- Program dopolnilnega usposabljanja gasilcev za operativno uporabo gasilskih vozil za gašenje in reševanje z višin;
- Program dopolnilnega usposabljanja gasilcev za opravljanje nalog tehničnega reševanja ob nesrečah v prometu;
- Program dopolnilnega usposabljanja prostovoljnih gasilcev za opravljanje nalog tehničnega reševanja ob naravnih in drugih nesrečah;
- Program usposabljanja za zaščito pred ionizirajočim sevanjem;
- Program dopolnilnega usposabljanja članov in pripadnikov enot za prvo pomoč za bolničarja prve pomoči;
- Program dopolnilnega usposabljanja članov in pripadnikov enot za prvo pomoč za bolničarja prve pomoči z dodatnimi znanji;
- sprejete so bile Spremembe in dopolnitve Programa usposabljanja za pridobitev poklica gasilec.

V Gasilski šoli v ICZR so bila izvedena naslednja pomembnejša usposabljanja:

- Program usposabljanja za pridobitev poklica gasilec – 29. generacija;
- prva izvedba Programa dopolnilnega usposabljanja poklicnih gasilcev, ki vodijo operativno delo v poklicni gasilski enoti – modul III, za poveljnike;
- prva izvedba Programa dopolnilnega usposabljanja gasilcev za operativno uporabo ALK;
- prva izvedba Urjenja za tehnike dela z motorno žago v nevarnih razmerah.

Z realizacijo vzdrževalnih del in načrtovanih nabav so bile izboljšane materialne razmere za kakovostno ter varno izvedbo usposabljanj.

Skupno so bila izvedena usposabljanja za različne ciljne skupine v obsegu 920 dni, ki se jih je udeležilo skupno 13.705 udeležencev ali v povprečju 83,5 na dan.

PRIPRAVLJENOST SISTEMA VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI TER SILE ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

Področje opazovanja, obveščanja in alarmiranja

Statistika klicev v regijske centre za obveščanje ter večjih naravnih in drugih nesreč

Operativno-komunikacijske naloge opazovanja, obveščanja in alarmiranja opravljajo 24 ur na dan 365 dni na leto v Centru za obveščanje RS (CORS) in 13 regijskih centrih za obveščanje (ReCO), ki se odzivajo na klic v sili na telefonsko številko 112. Z delovanjem ReCO so vsem državljanom zagotovljeni dostopnost nujne medicinske pomoči, hitro aktiviranje reševalcev, predvsem gasilcev, ter ustrezno odzivanje reševalnih služb ob naravnih in drugih nesrečah.

V vseh ReCO je bilo leta 2022 prejetih 517.842 telefonskih klicev, kar je povprečno 1419 klicev na dan. Večina klicev na telefonsko številko 112 pomeni aktiviranje predvidenih reševalnih enot in intervencijo. Tudi leta 2022 so ljudje največkrat klicali, ker so potrebovali nujno medicinsko pomoč.

Leta 2022 je bilo v Sloveniji 21.156 različnih dogodkov, in sicer naravne in druge nesreče, nesreče v prometu, požari in eksplozije, onesnaženja, nesreče z nevarnimi snovmi, jedrski in drugi dogodki, najdbe NUS, motnje oskrbe in poškodbe objektov, tehnična in druga pomoč ter nepotrebne oziroma lažne intervencije, v katerih so poleg drugih služb posredovale sile zaščite, reševanja in pomoči. S pravočasnim in učinkovitim ukrepanjem ter pomočjo prizadetim so sile zaščite, reševanja in pomoči prispevale k zmanjšanju škode ter drugih posledic, ki so jih povzročile omenjene nesreče.

Dogodek	Število dogodkov
Naravne nesreče	960
Druge nesreče	2552
Nesreče v prometu	2685
Požari in eksplozije	5127
Onesnaženja, nesreče z nevarnimi snovmi	819
Najdbe NUS	520
Tehnična in druga pomoč	7119
Nepotrebne oz. lažne intervencije	1207

Dogodki leta 2022 so obdelani na podlagi vpisanih in potrjenih podatkov vodij intervencij in sodelujočih enot v sistemu SPIN.

Naravne nesreče	Število dogodkov
Visoko plimovanje morja	14
Poplave	243
Plazovi	36
Visok sneg	17
Močan veter	200
Udari strel	9
Prekinitvev prometa zaradi naravnih pojavov	10

Podatki za naravne nesreče leta 2022 so obdelani na podlagi vpisanih in potrebnih podatkov vodij intervencij in sodelujočih enot v sistemu SPIN.

Obseg in posledice kibernetkega napada avgusta 2022

Informacijski sistem Uprave RS za zaščito in reševanje je bil 17. avgusta 2022 tarča usmerjenega kibernetkega napada s kriptovirusom. Prizadeti so bili del upravnega dela informacijskega omrežja, in sicer poštni strežnik, datotečni strežnik in strežnik Share point, ter domenski strežnik in delno strežniki za izdelavo varnostnih kopij. Osebni računalniki uslužbencev niso bili prizadeti. Dokumentni sistem DGZR, v katerem se hranijo uradni dokumenti, ni bil prizadet, vsi uradni dokumenti pa so bili v celoti ohranjeni. Nobena izmed zbirk uradnih dokumentov in osebnih podatkov ni bila izgubljena ali kako drugače spremenjena, prav tako ni indicev, da bi bili odtujeni osebni podatki, razen mogoče posamezni službeni elektronski poštni naslovi.

Javne in interne informacijske storitve regijskih centrov za obveščanje, ki sprejemajo klice na telefonsko številko 112, niso bile neposredno prizadete. Na nobenem izmed informacijskih sistemov v regijskih centrih za obveščanje niso bili zaznani poskusi kibernetkega napada in njegove posledice. Nobeden izmed informacijskih sistemov ni bil zlorabljen, niti niso bili zaznani poskusi zlorabe za pošiljanje lažnih sporočil in drugi poskusi zlorabe. Regijski centri za obveščanje so bili takoj po kibernetkem napadu preventivno izključeni iz informacijskega omrežja, da so bili zaščiteni in se jim je omogočilo neprekinjeno opravljanje javnih storitev v skladu z načrti delovanja v izrednih razmerah.

Pripravljanje odzivanja na nesreče

Sofinanciranje

S sofinanciranjem služb, društev, enot in drugih organizacij na področju zaščite, reševanja in pomoči so bile zagotovljene njihova razpoložljivost, ustrezna usposobljenost in opremljenost ter s tem pripravljenost za ukrepanje in odziv ob naravnih in drugih nesrečah. Finančna sredstva za sofinanciranje so zagotavljala posodabljanje zaščitne in reševalne opreme za delovanje enot, njihov usklajen in enakomeren razvoj ter delovanje in razvoj sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, torej enega izmed treh podsistemov nacionalne varnosti kot celote. Leta 2022 so bili pripravljene in potrjene dokumenta predinvesticijske zasnove ter investicijski program Sofinanciranje dejavnosti na področju zaščite, reševanja in pomoči v obdobju 2022–2025.

Leta 2022 je bila zagotovljena ustrezna pripravljenost za odziv na naravne in druge nesreče. V celoti je bilo opravljeno sofinanciranje dejavnosti na področju zaščite, reševanja in pomoči v višini 11,5 milijona evrov. Finančna sredstva so se dodelila na podlagi razdelilnikov in aneksov. Nakupi materialno-tehničnih sredstev ter zaščitne in reševalne opreme za ukrepanje ob naravnih in drugih nesrečah za državne enote so bili realizirani v skladu z načrtom ter možnostmi. Tako sta se zagotovili ustrezna opremljenost in popolnjenost sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Za zagotavljanje razmer za opravljanje nalog širšega pomena so bila 56 gasilskim enotam širšega pomena razdeljena finančna sredstva, ki so bila porabljena v skladu z letnimi načrti. Realizirana poraba je bila 4,062 milijona evrov. Izvedli smo tudi sofinanciranje gasilske zaščitne in reševalne opreme za gasilske zveze in prostovoljna gasilska društva, za kar je bilo na podlagi 797 sklenjenih pogodb porabljenih 2,6 milijona evrov.

Popolnjevanje, organiziranje in opremljanje enot Civilne zaščite (CZ) ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč (ZRP)

Enote Civilne zaščite na državni in regijski ravni so se popolnjevale z na novo razporejenimi pripadniki, z delom njih pa smo že sklenili pogodbo o službi v Civilni zaščiti. Pomembnejše dejavnosti pri popolnjevanju in organiziranju enot so povezane s prenovo Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč ter meril za organiziranje in opremljanje enot, služb in organov Civilne zaščite na državni in regijski ravni. Uredba in merila se prenavljajo, zato so se leta 2022 popolnjevale predvsem enote, v katerih je primanjkovalo kadra.

Specialna in namenska reševalna ter zaščitna oprema se je za enote ZRP zagotavljala prek investicijskih transferjev organizacijam iz programa Sofinanciranje služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij za naloge zaščite, reševanja in pomoči. Za gasilske enote se je del finančnih sredstev za vozila in opremo zagotavljal prek razpisa za sofinanciranje gasilsko-reševalne opreme za gasilske enote ter s finančnimi sredstvi požarnega sklada.

Za državne in regijske enote Civilne zaščite se je zagotavljala oprema v skladu z merili in načrti opremljanja, opravljene so bile večje nabave za enoto NUS in državno enoto za hitre intervencije – EHI (četo za tehnično reševanje, vod za tehnično potapljanje, modul za prečrpavanje večjih količin vode in četo za podporo).

Opremljanje državnih reševalnih enot je potekalo v skladu z načrti, ki so bili delno prilagojeni razpoložljivim finančnim sredstvom. Del finančnih sredstev je bil namenjen tudi za zaščitno opremo (čelade, obutev, uniforma, lahke zaščitne obleke, rokavice, nahrbtniki), nakup drobne opreme za reševalne enote (kartografija, koritasta nosila, vreče za umrle, črpalke) in redno vzdrževanje (agregati, črpalke). Za izboljšanje samozadostnosti enot smo kupili opremo za logistično podporo enot CZ na državni ravni (prikolica, mobilna sanitarna enota, zložljivi bivalni zabojniki). Načrtovano vzdrževanje in nakup državne rezerve materialnih sredstev (DRMS) ter opreme enot za zaščito, reševanje in pomoč sta bila glede na razpoložljiva finančna sredstva v večji meri izvedena.

Pogodbeno opravljanje službe v Civilni zaščiti

URSZR kot ustanovitelj za opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči na državni ter regijski ravni organizira enote, službe in organe Civilne zaščite ter sklepa pogodbe o službi v CZ s pripadniki CZ in kandidati za sklenitev pogodbe o službi v CZ. Leta 2022 je bilo sklenjenih 42 novih pogodb in 42 aneksov k pogodbi. Prekinjene so bile tri pogodbe. Skupaj je bilo 31. decembra 2022 v Civilni zaščiti razporejenih 277 pogodbenih pripadnikov CZ. Na državni ravni ni več aktivnih dolžnostnih pripadnikov CZ. Pogodbe o službi v CZ smo sklepali zlasti za popolnitev organov vodenja, enot in služb CZ. Državna enota za hitre reševalne intervencije, logistični centri, centri za obveščanje, službe za podporo, enote za tehnično reševanje in ekipa za psihološko pomoč, ki morajo vzdrževati visoko stopnjo pripravljenosti, so namenjeni za opravljanje specializiranih visoko strokovnih nalog zaščite, reševanja in pomoči ter opravljanje posebej nevarnih nalog, pomoč pri izvajanju zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah v regijah ali občinah v vsej državi ali za pomoč drugim državam.

Sile za zaščito, reševanje in pomoč

Leta 2022 je bilo zaradi nesreč 33.968 intervencij, na katerih je sodelovalo 197.546 pripadnikov sil za zaščito, reševanje in pomoč. Največ intervencij je bilo julija, in sicer 6516, sledita pa avgust s 4022 in marec s 3966 intervencijami. Največ posredovanj so opravila prostovoljna teritorialna gasilska društva (23.042), poklicne

gasilske enote (9705), Gorska reševalna zveza Slovenije (844 – v tem številu je tudi 14 posredovanj vodnikov reševalnih psov GRZS) in Državna enota za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi (701). Leta 2022 smo največkrat aktivirali gasilce, in sicer 32.801-krat, 830-krat gorske reševalce, 155-krat pa enote z reševalnimi psi oziroma skupaj z drugimi enotami 33.873-krat.

Vrsta enote	Število aktiviranj	Število sodelujočih
Gorski reševalci	830	5795
Industrijske gasilske enote	54	224
Jamarji	26	112
Kinologi	155	707
Prostovoljna teritorialna gasilska društva	23.042	150.283
Poklicne gasilske enote	9705	38.038
Potapljači	40	145
Skupaj	33.873	195.352

Število aktiviranj in sodelujočih leta 2022 je obdelano na podlagi vnesenih in potrjenih podatkov vodij intervencij v poročila v Sistemu za poročanje in intervencije (SPIN).

Varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi

Varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi (NUS) je v državi organizirano kot enoten oziroma enovit ukrep in obsega odkrivanje, identifikacijo, odstranjevanje, prevoz, skladiščenje in uničevanje NUS ter usposabljanje pripadnikov Državne enote za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi.

Leta 2022 se je povečalo število intervencij, vključno z uničenjem NUS na kraju najdbe. Državna enota za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi (DEvNUS) je opravila 676 intervencij, v katerih je odstranila 6911 kosov NUS s skupno maso 12.078,20 kilograma. Na kraju najdbe je bilo opravljenih 138 uničenj, na katerih je bilo uničenih 2993 kosov s skupno maso 1140,36 kilograma.

Izvedenih je bilo pet obdobjih uničenj na poligonu 208, in sicer:

- marca: uničenih 739 kosov NUS s skupno maso 2203,39 kilograma;
- maja: uničenih 138 kosov NUS s skupno maso 995,24 kilograma;
- junija: uničenih 143 kosov NUS s skupno maso 612,16 kilograma;
- septembra: uničenih 926 kosov NUS s skupno maso 3012,44 kilograma;
- oktobra: uničenih 523 kosov NUS s skupno maso 2469,17 kilograma.

Na podlagi naročila gospodarskih družb in fizičnih oseb je bilo opravljenih 16 pregledov zemljišč, ki so trajali po nekaj dni.

Pripadniki Državne enote za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi so v času požarov na Krasu sodelovali pri zagotavljanju asistenc gasilcem na območjih z neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi. Ves čas požara je bilo na požarišču v občinah Miren - Kostanjevica in Renče - Vogrsko prisotnih šest pripadnikov DEvNUS, ki so usmerjali način ter postopke gašenja gasilcev, da se zaradi eksplozij eksplozivnih ostankov vojne ne bi zgodila nesreča. DEvNUS je bila pri tem uspešna, saj ni prišlo do poškodb oziroma žrtev. Za ta namen je bilo pripravljeno tudi posebno navodilo gasilcem, ki opredeljuje postopke gašenja in gibanja gasilcev pri gašenju območij z NUS. V času požara je DEvNUS odstranila 821 kosov NUS s skupno maso 2100 kilogramov. Nevarne najdbe so bile avstrijskega, italijanskega in francoskega izvora iz prve svetovne vojne in so jih pripadniki do uničenja shranili na varno v ustrezno skladišče. Aktivnosti so se izvajale v času požara med 15. in 30. julijem 2022.

Državne rezerve materialnih sredstev za naravne in druge nesreče

Leta 2022 je URSZR nadaljevala nakupe opreme za državne rezerve materialnih sredstev (DRMS) in pripravila osnutek novega srednjeročnega programa DRMS. V državnem logističnem centru je potekala sanacija skladiščnih prostorov za skladiščenje opreme rescEU in obnovljene so bile sanitarije. V državni rezervi materialnih sredstev so se z javnimi naročili nadaljevali predvsem nakupi opreme za nastanitev prebivalstva, kot so zložljive postelje, posteljnina in druga oprema (nosila, vreče za mrtve). Finančna sredstva so bila namenjena nabavi zaščitnih oblek za tehnično reševanje in druge osebne zaščitne opreme, kot so čelade, čevlji, rokavice itn. Za izboljšanje samozadostnosti enot se je nabavila oprema za logistično podporo enot CZ na državni ravni (prikolica, mobilna sanitarna enota, zložljivi bivalni zabojniki). Nabavljena je bila oprema za tehnično reševalno enoto, enoto NUS in druge enote oziroma ekipe EHI.

Program oblikovanja blagovnih rezerv materialnih sredstev (BRMS) pripravljamo z Zavodom Republike Slovenije za blagovne rezerve in je leta 2022 vključeval predvsem vzdrževanje opreme ter pripravo novega srednjeročnega programa BRMS.

Enakomeren razvoj in opremljanje gasilskih enot

URSZR z razdeljevanjem finančnih sredstev požarne takse zagotavlja finančna sredstva za posodabljanje gasilske zaščitne in reševalne opreme ter vozil, vzdrževanje opreme za gasilstvo ter sofinanciranje usposabljanj na področju požarne varnosti. Tako se operativna sposobnost gasilskih enot povečuje, požarna varnost na lokalni ravni pa izboljšuje in s tem prispeva k zagotavljanju pripravljenosti ter odzivnosti ob nesrečah, k odpravljanju posledic naravnih in drugih nesreč ter visoki stopnji odzivnosti in razpoložljivosti sistema VNDN.

K večji operativnosti in boljši opremljenosti posameznih gasilskih enot leta 2022 je prispeval nakup gasilske opreme, kot so pozivniki, radijske postaje in računalniške tablice, ki bodo omogočale dostop do aplikacij

URSZR, GZS ter drugih institucij in bodo namenjene za pomoč pri opravljanju intervencij ter drugih operativnih in preventivnih nalog. Dihalni aparati se zagotavljajo le za Gasilsko šolo in ne več za druge gasilske enote. Zagotovljen je bil dostop prostovoljnim gasilskim društvom in poklicnim gasilskim enotam do čiščenja gasilskih oblek ter opreme s CO₂. Izveden je bil vsakoletni razpis za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil za gašenje in reševanje z višin, na katerega sta se uspešno prijavili občini Domžale ter Sevnica. Dokupljena je bila tudi osnovna manjkajoča oprema za požare v naravi.

V Gasilski šoli v ICZR Ig se je nadaljevalo usposabljanje za izobraževanje kandidatov za pridobitev poklica gasilec in zagotavljanje sredstev za vzdrževanje ter servis opreme in naprav. V skladu s predvideno postopno obnovitvijo voznega parka so bili načrtovani nakupi gasilskih vozil za gozdne požare in avtomobilske lestve, vendar se zaradi dolgih dobavnih rokov postopki še niso končali. Dokupili so se manjkajoče naprave, simulatorji in logistični vozički.

Gasilski zvezi Slovenije so bila namenjena finančna sredstva za izvedbo vseh načrtovanih rednih oblik usposabljanj, usposabljanja mladih ter izobraževanje in pripravo na mednarodno tekmovanje. K usposabljanju spadajo tudi zdravniški pregledi operativnih gasilcev pred usposabljanjem z izolirnimi dihalnimi aparati. Tudi leta 2022 so se finančna sredstva načrtovala za razvoj vadišč in drugih zmogljivosti, ki jih za svoje potrebe razvija Gasilska zveza Slovenije, še posebno pri razvoju regijskih gasilskih poligonov. Končan je bil poligon v Grosupljem, vendar pa se nista pravočasno končala finančna realizacija tega programa in načrtovani nakup gasilskega vozila za preventivo, zaradi česar so se plačila premaknila v naslednje leto.

Na področju razvojno-raziskovalnih nalog se je končalo več nalog, in sicer Izračuni v gasilstvu, Učna gradiva za program temeljnega usposabljanja za prostovoljne gasilce, Požarno varno projektiranje in metode požarnega inženirstva. Opravljajo se naloge, katerih izvedba še poteka, in sicer učna gradiva za program dopolnilnega usposabljanja za poklicne gasilce ter gasilski terminološki slovar.

Leta 2022 se je začel postopek za izvedbo dveh nalog, in sicer Raziskava področja reševanja prometnih nesreč kombiniranih in tovornih vozil ter Razvoj simulatorja za izvajanje zahtevnih scenarijev tehničnega reševanja in gašenja prometnih sredstev.

Leta 2022 je bila sprejeta novela Zakona o varstvu pred požarom in podzakonskih predpisov, ki na novo ureja delitev finančnih sredstev požarne takse, in sicer 50 odstotkov lokalnim skupnostim ter 50 odstotkov za opravljanje nalog širšega pomena.

Ukrepanje ob nesrečah

URSZR je leta 2022 vzdrževala pripravljenost za odziv ob večjih nesrečah. Državni načrt zaščite in reševanja je bil leta 2022 aktiviran ob treh velikih požarih v naravnem okolju. Marca je bil velik požar na Potoški gori nad Preddvorom, kjer je bila poleg gasilskih enot iz več regij aktivirana pomoč letala za gašenje iz Hrvaške. V času visoke požarne sezone je bil od 17. julija do 1. avgusta aktiviran državni načrt zaradi obsežnih požarov na Krasu v občinah Miren - Kostanjevica, Renče - Vogrsko, Komen in Nova Gorica. Poleg gasilskih enot iz vse Slovenije in tujine so bile aktivirane enote Civilne zaščite, Rdečega križa Slovenije, Slovenske vojske, Policije, Zavoda za gozdove itn. Prek mehanizma pomoči Evropske unije je bila aktivirana mednarodna pomoč gašenja iz zraka, pri čemer so sodelovali letala in helikopterji iz sedmih držav. Med 9. in 11. avgustom je bil aktiviran državni načrt zaradi požara na Socerbu v Občini Koper. Poleg gasilskih enot iz več regij so sodelovali zrakoplovi Slovenske vojske in Policije ter letala in helikopterji iz Italije. V poletnih mesecih so pripadniki enot Civilne zaščite za prečrpavanje vode, javni uslužbenci URSZR in pripadniki Slovenske vojske, gasilskih enot ter pogodbenih podjetij od 26. julija do 30. avgusta vozili vodo iz reke Unice do vodarne v Cepkih in tako zagotavljali nemoteno preskrbo slovenske Istre z vodo.

Škoda po večjih nesrečah je bila leta 2022 ocenjena v naslednjih primerih:

- posledice poplav z neurji 2. junija;
- posledice požara na Krasu od 17. julija do 1. avgusta;
- posledice poplav od 15. do 18. septembra;
- neposredna škoda na kmetijskih pridelkih zaradi posledic suše leta 2022.

Ukrepi v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020

Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko je konec leta 2021 v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 odobrila evropska finančna sredstva za projekt Zagotavljanje ustrezne opreme za izvajanje nalog na področju zaščite, reševanja in pomoči ob poplavah na državni, regionalni in lokalni ravni. URSZR je kot prejemnik in upravičenec na podlagi izdane Odločitve o podpori, št. 5-1/2/URSZR/0, pridobila pravico do sofinanciranja predmetne operacije s finančnimi sredstvi Kohezijskega sklada Evropske unije in pripadajočim nacionalnim prispevkom Republike Slovenije.

Iz navedene odločitve o podpori izhaja, da je vrednost operacije 28.049.501,47 evra. Finančna sredstva za nakup specialnih tovornih vozil z nadgradnjami in pripadajoče opreme, ki bo dobavljena in plačana leta 2023, se zagotavljajo iz navedene operacije v višini 28.049.501,47 evra. V tem okviru se zagotavlja tudi pridobljenih 20 milijonov evrov evropskih finančnih sredstev in 3,5 milijona evrov pripadajočih finančnih sredstev slovenske udeležbe. Za plačilo dobav in storitev, ki bodo plačane leta 2024, je 4.173.719,25 evra zagotovila URSZR iz proračunskih sredstev.

V okviru izvedbe navedenega projekta so bili za nakup ustrezne opreme izvedeni trije postopki javnih naročil v skladu z Zakonom o javnem naročanju (ZJN-3). Z dobavitelji so bile sklenjene vse potrebne pogodbe, ki predstavljajo celoto, in sicer nakup 40 specialnih tovornih vozil, 164 menjalnih nadgradenj in deset priklopnih visokozmogljivih črpalnih enot, kar je bil tudi cilj projekta.

Ukrepi v okviru Načrta za okrevanje in odpornost

Na področju ZRP sta v Načrtu za okrevanje in odpornost načrtovani reforma krepitve pripravljenosti in odziva ob podnebno pogojenih nesrečah, ki naslavlja organiziranost in podlage ter vzpostavlja systemske rešitve in modularne strukture (enote) za odziv na podnebno pogojene nesreče, ter investicija Družbena in gospodarska odpornost na podnebno pogojene nesreče v Republiki Sloveniji (SLO SERCID), ki na izvedbeni ravni dopolnjuje reformo, saj zagotavlja infrastrukturne, tehnične, programske in druge razmere za pripravljenost, usposobljenost ter odzivnost enot za podnebno pogojene nesreče. Za izvedbo investicije je v Načrtu za okrevanje in odpornost zagotovljenih 25 milijonov evrov evropskih finančnih sredstev in 11 milijonov evrov iz nacionalnega proračuna.

Poleg drugih projektov v investiciji SLO SERCID so glavni gradbeni deli investicije:

- vzpostavitev nacionalnega centra Civilne zaščite,
- vzpostavitev vseslovenskega centra za protipoplavno zaščito,
- vzpostavitev vseslovenskega centra za velike požare v naravnem okolju v Sežani.

Za izvedbo nacionalnega centra Civilne zaščite je bila imenovana delovna skupina. Dejavnosti za uresničitev projekta potekajo na ravni izvajalca ukrepa, na kateri so bile pripravljene dejavnosti, časovnice in razdelitve operativnih nalog za izvedbo projekta.

Za izvedbo vseslovenskega centra za protipoplavno zaščito je bila imenovana delovna skupina. Dejavnosti za uresničitev projekta potekajo na ravni izvajalca ukrepa, na kateri so potekale dejavnosti v povezavi s pridobivanjem idejne zasnove in urejanjem zemljišča.

Za izvedbo vseslovenskega centra za velike požare v naravnem okolju v Sežani je bila imenovana delovna skupina. Dejavnosti za uresničitev projekta potekajo na ravni izvajalca ukrepa. Za vzpostavitev projekta je bilo leta 2020 izdano gradbeno dovoljenje, investicijska dokumentacija pa je od takrat v pripravi. Na ravni izvajalca ukrepa je bila pripravljena okvirna matrika dejavnosti s časovnico in razdelitvijo operativnih nalog za izvedbo projekta. Izvedene so bile dejavnosti v povezavi s pripravo investicijske dokumentacije, uvrstitvijo projekta v veljavni načrt razvojnih projektov in pripravo razpisne dokumentacije za izvedbo postopka javnega naročila.

Ukrepi v okviru evropske kohezijske politike 2021–2027 in drugi projekti EU

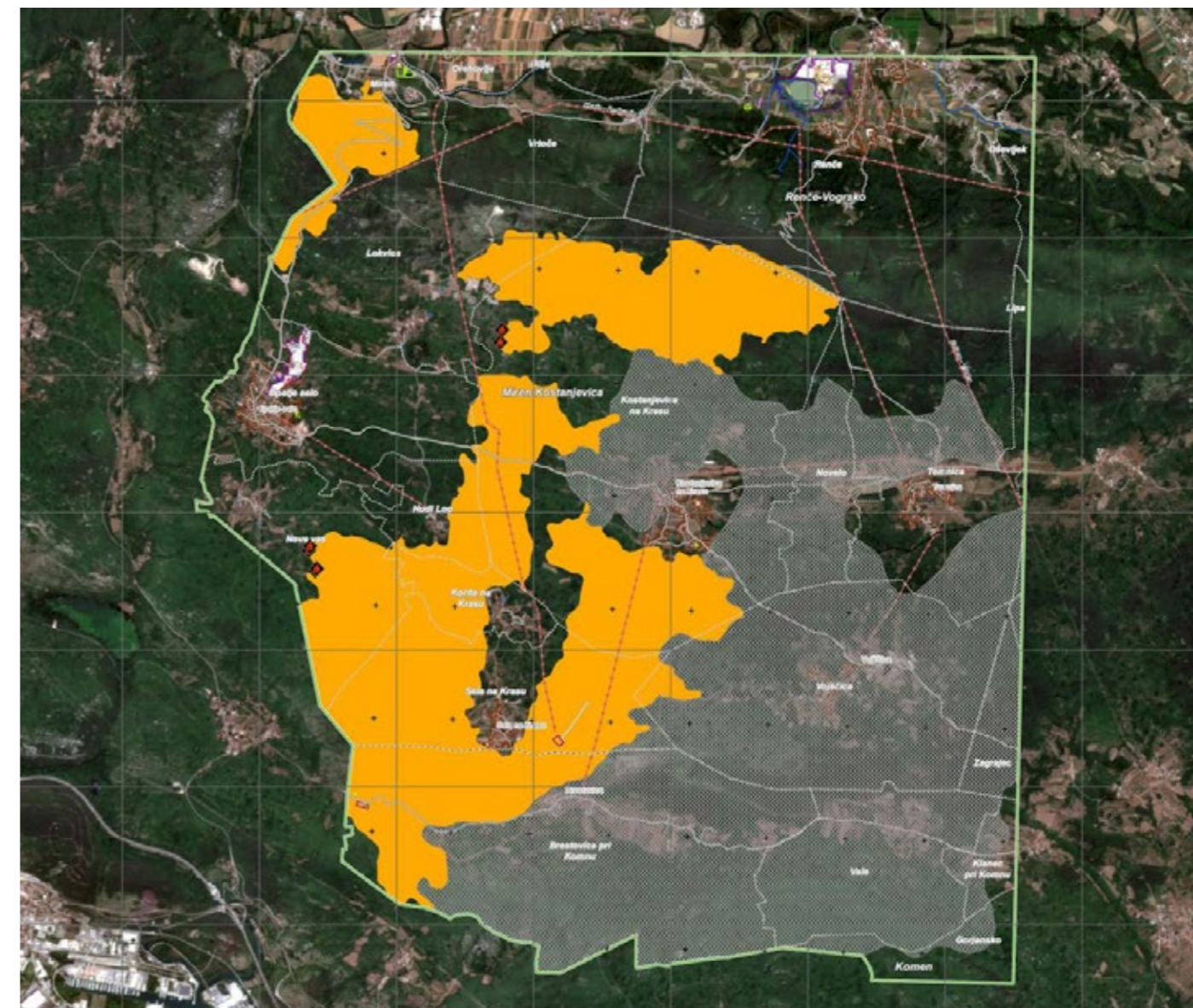
V okviru programiranja evropske kohezijske politike 2021–2027 (EKP 2021–2027) so bili v začetku leta 2022 v nastajajoče programske dokumente za zaščito, reševanje in pomoč po sklepu Vlade RS uvrščeni tudi ukrepi za krepitev pripravljenosti in odziva na podnebno pogojene nesreče v obsegu 25 milijonov evrov evropskih finančnih sredstev iz Kohezijskega sklada. Finančna sredstva so zagotovljena za okrepitev odziva na velike požare v naravnem okolju. Za glavno investicijo vzpostavitve zmogljivosti za gašenje požarov iz zraka so bile opravljene dejavnosti za pripravo investicijske dokumentacije.

URSZR je leta 2022 izvajala 16 projektov s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, financiranih z evropskimi finančnimi sredstvi, od tega jih je pet končala. Uspešno je pridobila šest novih evropskih projektov. Prednost pri izvajanju so imeli projekti, ki prispevajo h krepitvi sistema zaščite in reševanja ter zmanjševanju posledic naravnih in drugih nesreč na lokalni, regionalni, državni in meddržavni ravni ter ravni EU, in sicer povečevanje operativnih zmogljivosti, krepitev zmogljivosti rescEU, usposabljanja in vaje ter krepitev čezmejnega sodelovanja in podpore državam Zahodnega Balkana pri vključevanju v mehanizem Unije na področju civilne zaščite. Finančna sredstva so bila pridobljena iz različnih finančnih mehanizmov, predvsem mehanizma Unije na področju civilne zaščite, razvojno-raziskovalnega programa Obzorja in instrumenta za predpristopno pomoč. Za krepitev operativnih zmogljivosti je bila v okviru projekta rescEU skladiščenje zalog osebne zaščitne opreme v celoti nabavljena načrtovana osebna zaščitna oprema in registrirana v sistemu CECIS mehanizma civilne zaščite EU. Zagotovljeni so bili skladiščni prostori in sklenjeni dogovori o delnem znavljanju zalog. Pripravljene so bili postopki za odpremo zalog rescEU v morebitne države prosilke.

V okviru evropskega programa usposabljanj mehanizma Unije na področju civilne zaščite je URSZR uspešno končala izvedbo tečajev in vaj za strokovnjake ter module oziroma enote civilne zaščite iz evropskih in drugih držav na temo ukrepanja ob okoljskih nesrečah (tečaj EET), delovanja vodij enot na terenu (tečaj OSIC) in delovanja v mednarodnih reševalnih intervencijah (izvedba štirih štabnih vaj MODTTX). V obdobju 2020–2022 je URSZR vodila izvedbo tečajev za module civilne zaščite (MBC) in tehnične strokovnjake (TEC), skupno pa je bilo izvedenih 19 tečajev, od tega pet v Sloveniji. V projektu SEE ME je organizirala in sodelovala na strokovnih srečanjih ter mednarodni konferenci o potrebah invalidov na področju preventive, načrtovanja in ukrepanja ob naravnih in drugih nesrečah. Pripravljena so bila gradiva z informacijami o ravnanju ob nesrečah, prilagojena za gluhe in naglušne ter slepe in slabovidne. V projektu Sistem za odzivanje na okoljska tveganja in nesreče v severnem Jadranu (North Adriatic Maritime Incidents Response System – NAMIRS), katerega cilja sta nadgradnja operativnih postopkov sodelovanja med Hrvaško, Italijo in Slovenijo ob onesnaženju morja ter priprava smernic za prenovo Podregionalnega načrta za preprečevanje, pripravljenost in odziv na nesreče na morju v severnem Jadranu, so bila določena posebno občutljiva območja, poleg tega je bila opravljena analiza razpoložljivih sil in sredstev za ukrepanje. V projektu IPA FFF – Varstvo pred poplavlami in požari na Zahodnem Balkanu in v Turčiji je URSZR kot projektna partnerica pripravila standardne operativne postopke za enote za gašenje požarov z vozili (moduli GFFF-V) za države IPA (Instrument for Pre-Accession Assistance) ter izvedla usposabljanja za vodje in namestnike enot. V projektu RESILOK – Krepitev odpornosti lokalnih skupnosti iz okvira programa Obzorja 2020 je URSZR prispevala k razvoju rešitve, ki omogoča skupnostim, da ocenijo svojo lokalno odpornost na naravne in druge nesreče ter strategije za njeno izboljšanje. V projektu OVERFLOW je bilo razvito orodje za oceno ranljivosti nasipov in mostov z vidika poplavnih dogodkov velikega vpliva.

Leta 2022 je URSZR na razpisih mehanizma Unije na področju civilne zaščite pridobila tri nove projekte, in sicer Projekt adaptacije modula za gašenje požarov v naravnem okolju z vozili za delovanje v mednarodnih reševalnih intervencijah (SI GFFF-V); Priprava in izvedba tečajev za strokovnjake, module in druge odzivne zmogljivosti, napotene na misijo v okviru mehanizma Unije na področju civilne zaščite, ter Priprava in izvedba tečajev za nacionalne deležnike (brez napotitve na misijo). Prijavila je tudi projekt Vzpostavitev zmogljivosti rescEU za začasno nastanitev oseb (rescEU Shelter SI). V okviru instrumenta za tehnično pomoč je URSZR prijaviła projekt za preprečevanje in obvladovanje gozdnih požarov.

URSZR je z Avstrijo, Hrvaško, Italijo in Madžarsko sodelovala pri programiranju vsebin čezmejnih programov Interreg V-A, ki so namenjeni krepitvi čezmejnega sodelovanja, ter za programsko obdobje 2021–2027 zagotovila vključenost vsebin iz varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v programske dokumente. URSZR je leta 2022 izdala osem pisem podpore za projektne prijave drugih prijaviteljev in zagotovila strokovno pomoč drugim izvajalcem oziroma predlagateljem projektov iz varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Karta razsežnosti požara na Krasu – Copernicus EMS

PODROČJE VOJNIH INVALIDOV, VOJNIH VETERANOV IN ŽRTEV VOJNEGA NASILJA TER VOJNIH GROBIŠČ

Uprava RS za vojaško dediščino je organ v sestavi Ministrstva za obrambo, ki je bil vzpostavljen 1. junija 2021 in opravlja naloge na področju vojnih invalidov, vojnih veteranov ter žrtev vojnega nasilja in vojnih grobišč. Uprava strokovno, administrativno in finančno podpira Komisijo za reševanje vprašanj prikritih grobišč.

Vojaška dediščina združuje raziskovanje vojaške zgodovine v slovenskem etničnem prostoru, spremljanje in dokumentiranje razvoja Slovenske vojske, skrb za vojna grobišča ter opravljanje nalog na področju vojnih invalidov, vojnih veteranov in žrtev vojnega nasilja.

Leta 2022 je uprava pripravljala in izvajala postopke, povezane s sofinanciranjem dejavnosti nevladnih organizacij v javnem interesu na področju vojnih veteranov, vojnih invalidov ter žrtev vojnega nasilja. V pristojnosti uprave je podelitev oziroma odvzem statusa nevladne organizacije v javnem interesu na področju obrambe, vojnih veteranov, vojnih invalidov, žrtev vojnega nasilja in vojnih grobišč, poleg tega spremlja njihovo delovanje prek letnih poročil.

V okviru nalog, ki se nanašajo na vojne veterane, vojne invalide in žrtve vojnega nasilja, je bil pripravljen in potrjen Pravilnik o spremembah Pravilnika o merilih za sofinanciranje dejavnosti nevladnih organizacij v javnem interesu na področju vojnih veteranov. V okviru sodelovanja z nevladnimi organizacijami v javnem interesu je ministrstvo na podlagi javnih razpisov za sofinanciranje nevladnih organizacij v javnem interesu podpisalo pogodbe o sofinanciranju z 20 nevladnimi organizacijami, in sicer 13 na področju vojnih veteranov ter sedem na področju vojnih invalidov in žrtev vojnega nasilja, ter okrepilo sodelovanje z nevladnimi organizacijami. Zagotovljeni so bili redni mesečni transferji za upravičence na podlagi Zakona o vojnih veteranih, Zakona o vojnih invalidih in Zakona o žrtvah vojnega nasilja. V sektorju za vojne veterane, vojne invalide in žrtve vojnega nasilja se je okrepilo sodelovanje z vsemi deležniki kot partnerji, z drugimi resorji, upravnimi enotami in strankami. Vzpostavljeni so bili organizacijski in finančni pogoji za nadaljnje izvajanje, nadgradnjo ter prenovu informacijske podpore izvajanju vojne zakonodaje. Izvajajo se sklenjene pogodbene obveznosti z zavarovalnicami in zdravilišči. Vodijo se upravni postopki reševanja pritožb zoper odločbe upravnih organov prve stopnje (upravnih enot).

Na področju vojnih grobišč upravlja in ureja vojaška grobišča, grobišča žrtev vojne in grobišča žrtev po vojni usmrčenih oseb oziroma prikritih vojnih grobišč.

Na področju vojnih grobišč so bili realizirani pogodbe in dogovori z lokalnimi skupnostmi za izvedbo rednega vzdrževanja vojnih grobišč za leto 2022 (170 enot oziroma vojnih grobišč v Republiki Sloveniji). Uprava je z državnimi predstavniki in predstavniki lokalnih skupnosti usklajevala izvedbo komemorativnih slovesnosti na več kot 20 lokacijah v Sloveniji, na 54 lokacijah na avstrijskem Koroškem, štirih lokacijah v drugih krajih Avstrije, na 16 lokacijah na Tržaškem in Goriškem, v devetih krajih v Benečiji, na treh lokacijah na Hrvaškem in v taborišču Sarvar na Madžarskem. Opravljena sta bila izkop posmrtnih ostankov iz prikritega vojnega grobišča Macesnova gorica in shranitev posmrtnih ostankov žrtev v začasno kostnico v Kočevju. V okolju ARCGIS Online je bila vzpostavljena nova aplikacija za vodenje Evidence prikritih vojnih grobišč Republike Slovenije in Registra vojnih grobišč Republike Slovenije. Poleg tega so potekali ureditev in obnova vojnega grobišča Draga pri Begunjah ter vojnega grobišča prve svetovne vojne v Pivki in podpis pogodbe o sofinanciranju z Ustanovo Fundacija Poti miru v Posočju ter določene so bile smernice za izboljšanje nadaljnjega sodelovanja pri varstvu vojnih grobišč z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Dejavnost Vojaškega muzeja Slovenske vojske je bila tudi leta 2022 usmerjena v ohranjanje vojaške dediščine, raziskovanje vojaške zgodovine v slovenskem etničnem prostoru, spremljanje in dokumentiranje razvoja Slovenske vojske. Vojaški muzej je kot vojaškozgodovinska ustanova, ki ga je pooblastilo Ministrstvo za kulturo, pooblaščen tudi za varstvo vojaške dediščine in je nosilec implementacije koncepta vojaškozgodovinske dejavnosti v obrambnem sistemu.

V okviru vojaškega muzeja sta bili organizirani razstavi Borili so se za domovino: naša mejnika 1918 in 1991 v stolpu Pomnik miru na Cerju v Občini Miren - Kostanjevica in Priznanja Ministrstva za obrambo v avli Ministrstva za obrambo v Ljubljani.

Vojaški muzej je z izvajanjem svojih dejavnosti na področju vojaške zgodovine zagotavljal sodelovanje s poveljstvi in enotami SV, veteranskimi in domoljubnimi organizacijami, Parkom vojaške zgodovine v Pivki ter podobnimi muzejskimi ustanovami v Sloveniji in tujini.

FINANČNI IN KADROVSKI NAČRT

REALIZACIJA FINANČNEGA NAČRTA

Rebalans Ministrstva za obrambo za leto 2022 je bil sprejet v višini 840.269.803 evrov.

Veljavni finančni načrt 31. decembra 2022 je bil 848.927.102 evra in je višji od sprejetega finančnega načrta za 8,7 milijona evrov. Od tega so integralna (proračunska) sredstva višja za 185.609 evrov.

Namenska sredstva so višja za 8,7 milijona evrov, predvsem zaradi višjih prihodkov iz upravljanja državnega premoženja, ki predstavljajo tudi vir za opremljanje in vzdrževanje opreme ter infrastrukture SV. Ob pripravi proračuna je bila njihova vrednost ocenjena, dejanska višina pa je odvisna od dejanskih prilivov finančnih sredstev in prenosa neporabljenih namenskih sredstev iz preteklega leta. Višji prihodki od načrtovanih so tudi v požarnem skladu, v katerega vplačujejo finančna sredstva zavarovalnice na podlagi Zakona o varstvu pred požarom.

Realizacija finančnega načrta je 828.577.393 evrov in predstavlja 6,04 odstotka državnega proračuna in 1,4 odstotka BDP (UMAR, Pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2023). Realizacija integralnih sredstev je v primerjavi z veljavnim finančnim načrtom 99,6-odstotna. Realizacija namenskih sredstev je 57,5-odstotna in projektov EU 60,8-odstotna (Centralizirani in drugi programi EU, Kohezijski sklad).

V strukturi realizacije predstavljajo integralna sredstva ministrstva 97,1 odstotka, namenska sredstva dva odstotka in projekti EU 0,9 odstotka realiziranega finančnega načrta.

Delež finančnega načrta ministrstva v državnem proračunu in BDP (v mio EUR)

	2019	2020	2021	2022
Državni proračun (DP)	9.912	12.564	14.254	13.709
Finančni načrt MO (FN MO)	510	510	666	829
Obrambni izdatki (OI)	511	498	645	737
BDP (jesen 2023)	48.582	47.045	52.279	57.038
% FN MO v DP	5,14	4,06	4,67	6,04
% FN MO v BDP	1,05	1,08	1,27	1,45
% OI v BDP	1,05	1,06	1,23	1,29

Razlika med veljavnim finančnim načrtom in realizacijo je neporabljenih 20,3 milijona evrov. Na integralnih sredstvih je ostalo neporabljenih 3,5 milijona evrov, od tega 2,3 milijona evrov na postavkah covid-19, ki jih zaradi omejitev Zakona o izvrševanju proračunov RS za leti 2022 in 2023 nismo mogli prerazporediti ter porabiti za druge namene. Na namenskih sredstvih je ostalo neporabljenih 12 milijonov evrov, kar se prenese v proračunsko leto 2023. Na projektih EU s pripadajočo slovensko udeležbo je ostalo neporabljenih 4,9 milijona evrov.

Primerjava realizacije finančnega načrta ministrstva zadnjih dveh let

Ekonomski nameni	Realizacija 2021	Struktura	Realizacija 2022	Struktura
Integralna sredstva	646.964.765	97,2	804.786.648	97,1
Namenska sredstva	16.108.374	2,4	16.228.103	2,0
Projekti EU	2.863.127	0,4	7.562.642	0,9
Skupaj MO	665.936.266	100	828.577.393	100

V primerjavi z realizacijo leta 2021 je realizacija leta 2022 višja za 162,6 milijona evrov. Na integralnih sredstvih je realizacija višja za 157,8 milijona evrov, na namenskih sredstvih za 119.729 evrov in na projektih EU za 4,7 milijona evrov.

Višja realizacija na integralnih sredstvih glede na predhodno leto je na tekočih odhodkih (s tekočimi transferji) za 92,4 milijona evrov in investicijah (z investicijskimi transferji) za 75,2 milijona evrov, realizacija pa je nižja na plačah za 9,7 milijona evrov. Leta 2021 so bili namreč izplačani dodatki zaposlenim, povezani z epidemijo covid-19, kar je povzročilo višjo realizacijo na plačnih postavkah. Povečanje na tekočih odhodkih in investicijah glede na preteklo leto je največje pri Slovenski vojski.

Glavni investicijski projekti leta 2022 v Slovenski vojski so lahka oklepna vozila 4 x 4, taktično transportno letalo, radijske naprave, premestljivi komunikacijsko-informacijski sistemi, nadgradnja radarja dolgega dosega, oprema bojevnika SV, pehotna oborožitev itn. V skladu z Zakonom o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021 do 2026, ki ureja zagotavljanje finančnih sredstev za najpomembnejše investicije, določene z dolgoročnim programom razvoja in opremljanja Slovenske vojske in srednjeročnimi programi, je bilo na posebni proračunski postavki leta 2022 realiziranih 117,4 milijona evrov.

Na tekočih transferjih je imela Slovenska vojska leta 2022 višje mednarodne obveznosti (članarine za misije OZN). Višji so tudi tekoči odhodki za nakup streliva, goriva in vzdrževanja letalsko-tehničnih sredstev.

Realizacija finančnega načrta leta 2022 po neposrednih uporabnikih

Proračunski uporabnik	Rebalans 2022	Veljavni FN 2022	Realizacija	Struktura realizacije	% realizacije	Ostane sredstev
	1	2	3	4	$5 = 3/2 * 100$	$6 = 2 - 3$
1911 Upravni del	62.116.130,00	68.506.170,95	60.517.043,06	7,3	88,3	7.989.128
1912 URSZR	74.778.803,34	70.118.411,92	61.080.588,52	7,4	87,1	9.037.823
1913 IRSVNDN	3.150.400,00	3.107.598,00	3.107.584,82	0,4	100,0	13
1914 GŠSV	629.752.627,00	638.675.530,66	635.802.940,83	76,7	99,6	2.872.590
1915 IRSO	879.056,95	877.033,95	876.172,51	0,1	99,9	861
1916 URSVD	69.592.786,07	67.642.356,07	67.193.063,32	8,1	99,3	449.293
Skupaj	840.269.803	848.927.102	828.577.393	100	97,6	20.349.708

Realizacija finančnega načrta leta 2022 po ekonomskih namenih

Ekonomski nameni	Rebalans 2022	Veljavni FN 2022	Realizacija	Struktura realizacije	% realizacije	Ostane sredstev
	1	2	3	4	$5 = 3/2 * 100$	$6 = 2 - 3$
Plače	336.098.906	342.896.663	342.882.177	41,4	100,0	14.486
Tekoči odhodki s tekočimi transferji	264.336.017	265.171.700	261.915.935	31,6	98,8	3.255.766
Investicijski odhodki z investicijskimi transferji	207.638.080	200.190.248	199.988.536	24,1	99,9	201.712
Skupaj integralna sredstva	808.073.003	808.258.611	804.786.648	97,1	99,6	3.471.964

Projekti EU	12.645.646	12.444.786	7.562.642	0,9	60,8	4.882.144
Namenska sredstva	19.551.155	28.223.704	16.228.103	2,0	57,5	11.995.601
Skupaj	840.269.803	848.927.102	828.577.393	100	97,6	20.349.708

Plače v višini 342,9 milijona evrov predstavljajo 41,4 odstotka porabljenih finančnih sredstev celotnega ministrstva.

Tekoči odhodki predstavljajo s porabljenimi 262 milijoni evrov 31,6 odstotka celotne porabe. Od tega je 91,5 milijona tekočih transferjev. Glede na leto 2021 je povečanje na tekočih transferjih za 67,7 milijona evrov.

Največ tekočih transferjev, in sicer 64,7 milijona evrov, je izplačala Uprava RS za vojaško dediščino za transferje vojnim invalidom, veteranom in žrtvam vojnega nasilja ter nevladnim organizacijam na področju vojne zakonodaje. Do leta 2022 je transferje vojnim invalidom, veteranom in žrtvam vojnega nasilja izplačevalo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

Stroški, vezani na članstvo v organih Nata in EU zaradi mednarodnih obveznosti, so bili izplačani v višini 16,6 milijona evrov.

Uprava RS za zaščito in reševanje je izplačala tekoče transferje v višini 9,9 milijona evrov, od tega 3,3 milijona evrov za izplačilo dodatkov dijakom in študentom na podlagi 77. člena Zakona o dodatnih ukrepih za preprečevanje širjenja, omilitev, obvladovanje, okrevanje in odpravo posledic COVID-19 (PKP10), drugo pa za društva in druge organizacije, pri katerih so v skladu z Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč ustanovljeni operativni sestavi za zaščito, reševanje in pomoč.

Investicijski odhodki s porabljenimi 200 milijoni evrov integralnih sredstev vključno z investicijskimi transferji v višini 6,6 milijona evrov predstavljajo 24,1 odstotka celotne porabe ministrstva. Pomemben vir zagotavljanja opremljenosti Slovenske vojske so tudi namenski prihodki, ki jih Ministrstvo za obrambo ustvari s prodajo premičnega in nepremičnega premoženja ter oddajo objektov v najem. Namenska sredstva so bila porabljena v višini 16,2 milijona evrov, od tega 11,4 milijona evrov za investicije in investicijske transferje.

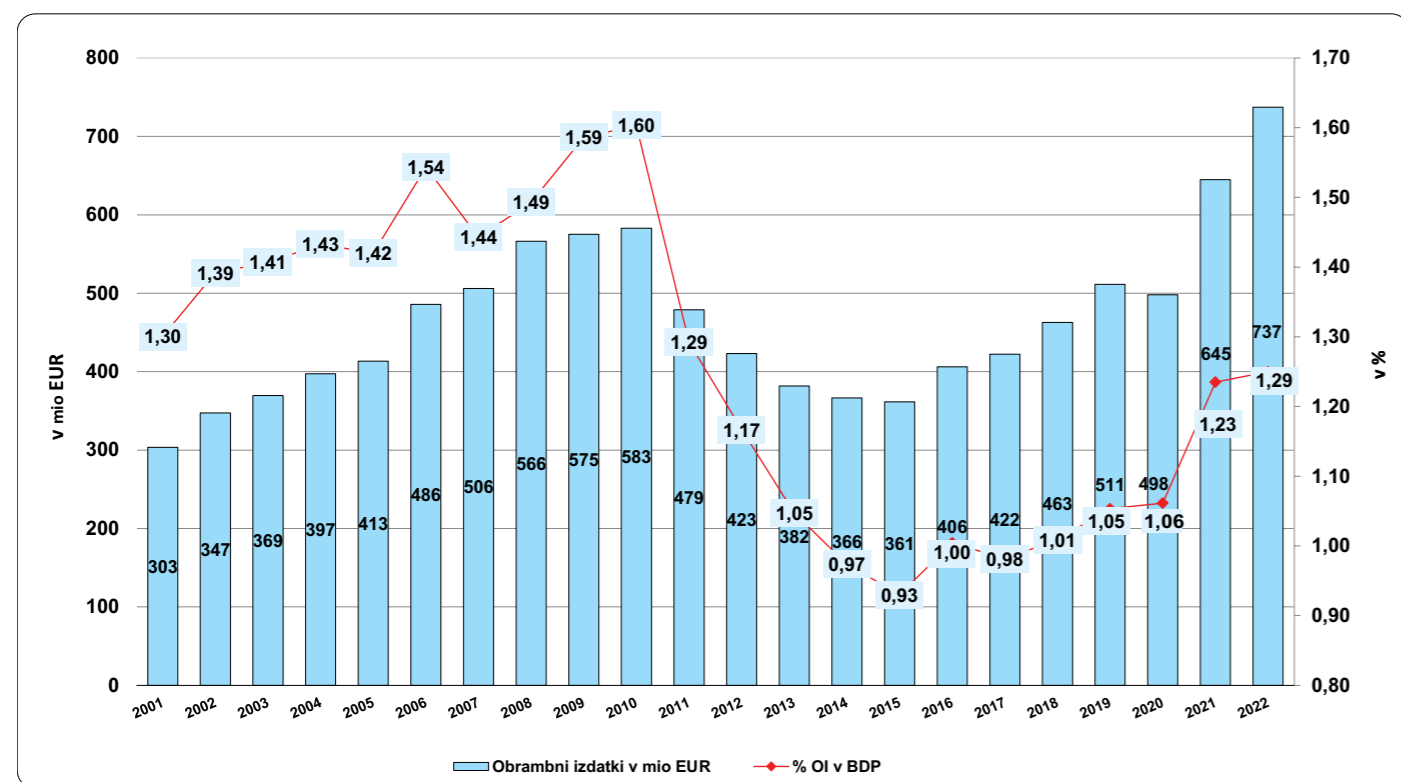
Projekti EU so realizirani v višini 7,6 milijona evrov, od tega kohezijska sredstva v višini 983.961 evrov ter projekti s področja zaščite in reševanja (centralizirani in drugi programi) v višini 6,6 milijona evrov. Cilji kohezijskih projektov so zagotoviti enotam in službam CZ v RS opremo v obliki specialnih tovornih vozil ter njihovih nadgradenj, kar bo omogočalo hiter, varen, učinkovit in usklajen odziv ob poplavah, ter prenova in celovita energetska sanacija nastanitvenih objektov v vojašnicah Slovenske vojske.

Obrambni izdatki

Realizirani obrambni izdatki za leto 2022 so 737 milijonov evrov in predstavljajo 1,29 odstotka BDP (UMAR, Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2023). Za 2,8 milijona evrov so višji od rebalansa za leto 2022 (indeks 100,4). Glede na realizacijo leta 2021 so obrambni izdatki višji za 92,5 milijona evrov (indeks 114,3).

Leta 2022 se je struktura obrambnih izdatkov spremenila v korist zmanjšanja deleža obrambnih izdatkov za stroške osebja, zelo pa se je povečal delež obrambnih izdatkov za nabave, gradnje, raziskave in razvoj.

Leta 2022 je delež obrambnih izdatkov za investicije v glavno opremo prvič presegel 20 odstotkov, s čimer je Republika Slovenija izpolnila eno izmed pomembnih mednarodnih zavez.

Iz grafa je razvidno, da so realizirani obrambni izdatki dosegli najnižji odstotek BDP leta 2015, in sicer 0,93 odstotka BDP, najvišjega pa leta 2010 1,60 odstotka BDP. Od leta 2001 do 2022 predstavljajo tako povprečni realizirani obrambni izdatki 1,26 odstotka BDP.

Od leta 2017 se kaže pozitiven trend rasti obrambnih izdatkov in so leta 2022 dosegli 1,29 odstotka BDP.

Struktura obrambnih izdatkov v letih od 2014 do 2022

Struktura OI	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Osebj	82,3 %	82,2 %	76,0 %	75,0 %	72,4 %	69,1 %	72,7 %	62,0 %	53,8 %
Operacije in vzdrževanje	16,4 %	15,6 %	22,1 %	20,7 %	20,6 %	23,5 %	20,7 %	22,4 %	22,2 %
Nabave, gradnje, raziskave	1,3 %	2,2 %	1,8 %	4,3 %	7,1 %	7,4 %	6,6 %	15,6 %	24,1 %
Skupaj	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

REALIZACIJA KADROVSKEGA NAČRTA

Leta 2022 je bilo dovoljeno število zaposlenih v upravnem delu MO 1230 zaposlenih. Dovoljeno število zaposlenih se je v primerjavi z letom 2021 povečalo za deset zaposlenih.

V upravnem delu MO je bilo konec leta 2022 v skladu s skupnim kadrovskim načrtom (SKN) Vlade RS zaposlenih 1199 javnih uslužbencev, od tega deset pripravnikov. Iz preglednice je razvidno, da nam je uspelo dvigniti dovoljeno število kvot za zaposlovanje na glavnih področjih, vendar nam ni uspelo popolniti vseh kvot, predvsem na področju informatike.

Realizacija SKN na MO z organi v sestavi konec leta 2022

Proračunski uporabniki	Dovoljeno število po SKN
1911 Ministrstvo za obrambo	805
1912 Uprava RS za zaščito in reševanje	329
1913 Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	62
1915 Inšpektorat RS za obrambo	17
1916 Uprava RS za vojaško dediščino	17
Skupaj upravni del MO	1230
1914 GŠSV	7152*
Skupaj MO	8382

* V številu zaposlenih po SKN so prikazani tudi pogodbeni pripadniki prostovoljne rezerve (PPRS), ki so bili vpoklicani na začasno opravljanje vojaške službe v SV in se po kadrovskem načrtu SV štejejo v PPRS in ne STAS, zato se število pripadnikov STAS razlikuje od števila zaposlenih po SKN v SV. Kadrovski načrt SV ni enak dovoljenemu številu zaposlenih v SV, določenem v Skupnem kadrovskem načrtu organov državne uprave za leti 2022 in 2023, Sklep Vlade RS, št. 10002-9/2021/30 z dne 13. 5. 2022.

Obseg stalne sestave SV (STAS) je bil leta 2022 6255 pripadnikov, in sicer 1041 častnikov, 1904 podčastnikov, 2174 vojakov, 298 višjih in 417 nižjih vojaških uslužbencev ter 421 civilnih oseb. Obseg STAS je za 135 pripadnikov manjši kot leta 2021. Razmerje med častniki, podčastniki in vojaki je bilo 1 : 1,8 : 2,1. Delež žensk v STAS je bil 16,77 odstotkov in delež moških 83,23 odstotkov. Povprečna starost pripadnikov STAS je bila 43 let, kar je enako kot v preteklem letu, povprečna starost vojakov pa je 36 let, kar je eno leto več kot v preteklem letu.

Obseg pogodbene rezervne sestave (PRS) je bil leta 2022 771 pripadnikov. Razmerje med častniki, podčastniki in vojaki je bilo 1 : 1,4 : 43,1. Glede na leto 2021 se je obseg prostovoljne pogodbene rezervne sestave povečal za 1,7 odstotka.

Število pripadnikov SV po statusih v letih 2021 in 2022

Status/leto	SV skupaj		STAS		PRS	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Častniki	1062	1057	1057	1041	17	16
Podčastniki	1962	1925	1944	1904	22	21
Vojaki	2878	2826	2260	2174	617	652
Višji VU	342	358	290	298	52	60
Nižji VU	433	439	408	417	25	22
Civilne osebe	431	421	431	421	0	0
Skupaj	7123	7026	6390	6255	733	771

